

RAPORT O STANIE GMINY NOWE W ROKU 2018

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Informacje ogólne	3
2.1 Ogólna charakterystyka gminy	3
2.2 Charakterystyka pozycji gminy na tle grupy porównawczej	4
3. Mieszkańcy gminy	6
4. Informacje finansowe	6
4.1 Stan finansów gminy	6
4.2 Wykonanie budżetu gminy	7
4.3 Wykonanie wydatków inwestycyjnych	9
4.4 Wieloletnia prognoza finansowa	10
4.5 Realizacja funduszu sołeckiego	10
4.6 Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego	11
5. Informacja o stanie mienia komunalnego	12
6. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	13
6.1 Strategia rozwoju gminy	13
6.2 Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy	14
6.3 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	14
6.4 Gminny program rewitalizacji	15
6.5 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminnym	16
6.6 Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacji	16
6.7 Gminna ewidencja zabytków	17
6.8 Plan gospodarki niskoemisyjnej	17
6.9 Program ochrony środowiska	17
6.10 Gminny program wsparcia rodziny	18
6.11 Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	19
6.12 Program przeciwdziałania narkomanii	19
6.13 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie	19
6.14 Program osłonowy w zakresie dożywiania	19
6.15 Program aktywności lokalnej	19
6.16 Program współpracy z organizacjami pozarządowymi	20
7. Realizacja uchwał Rady Miejskiej	21

8. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	28
8.1 Porozumienia międzygminne	28
8.2 Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego	28
8.3 Inne formy współdziałania	29
8.4 Współpraca międzynarodowa	29
9. Część analityczna – działania prowadzone w 2018 roku	30
9.1 Ład przestrzenny	30
9.2 Mienie komunalne	30
9.3 Finanse	34
9.4 Oświata i edukacja	35
9.5 Polityka społeczna	38
9.6 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	39
9.7 Turystyka, sport i rekreacja	41
9.8 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	41
9.9 Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi	43
9.10 Rozwój gospodarczy	44
9.11 Aktywność obywatelska	45
9.12 Rozwój zasobów ludzkich w jednostkach organizacyjnych gminy	45
9.13 Sprawy administracyjne	46
9.14 Kontrola zarządcza	46
10. Podsumowanie	47

1. WSTĘP

W 2019 roku władze samorządowe, zgodnie z art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), mają obowiązek przygotowania i przedstawienia radzie rocznego raportu o stanie jednostki samorządu terytorialnego.

Raport ma obejmować podsumowanie działalności organu wykonawczego (tzn. burmistrza) w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport będzie rozpatrywany na sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium, a więc łącznie z dyskusją nad wykonaniem budżetu.

Ustawa obliguje do przeprowadzenia w czasie sesji debaty nad raportem, do której oprócz radnych dopuszczeni zostaną również mieszkańcy. Oznacza to wprowadzenie po raz pierwszy do polskiego ustawodawstwa samorządowego formuły wysłuchania publicznego. Do głosu będą dopuszczeni mieszkańcy, których zgłoszenia zbiorą wymaganą liczbę podpisów, tzn. w gminie do 20.000 mieszkańców co najmniej 20 osób.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Nowe jest zlokalizowana w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie świeckim, w obrębie Doliny Dolnej Wisły.

Od południa graniczy z gminami Warlubie, Dragacz, od północy z gminami Gniew i Smętowo Graniczne, od zachodu z gminą Osiek, a od wschodu z gminami Sadlinki i Grudziądz.

W skład gminy wchodzi miasto Nowe będące siedzibą gminy oraz 10 sołectw: Bochlin, Gajewo, Mały Komorsk, Mątawy, Milewko, Morgi, Osiny, Rychława, Tryl, Zdrojewo. Powierzchnia gminy wynosi 10 671 ha, co stanowi 7% powierzchni powiatu świeckiego i plasuje ją na 9 miejscu wśród 11 gmin powiatu. Siedzibą gminy jest miasto Nowe, które zajmuje powierzchnię 357 ha, co stanowi ok. 3,2 % powierzchni gminy. Miasto Nowe jest jednym z dwóch miast zlokalizowanych na terenie powiatu świeckiego.

Jednostkami budżetowymi Gminy Nowe są:

1. Urząd Gminy w Nowem.
2. Jednostki oświatowe:
  - a) Przedszkole Samorządowe w Nowem,
  - b) Szkoła Podstawowa Nr 2 im. A. Fiedlera w Nowem,
  - c) Szkoła Podstawowa Nr 1 w Trylu,
  - d) Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Nowem.
3. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowem.

Instytucjami kultury działającymi na obszarze gminy są:

1. Gminna Biblioteka Publiczna w Nowem.
2. Centrum Kultury Zamek w Nowem.

W gminie funkcjonuje jedna spółka komunalna pn. Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Spółka z o.o. z siedzibą w Nowem, której gmina jest 100% udziałowcem.

W obszarze ochrony zdrowia prowadzi działalność Gminna Przychodnia w Nowem, podmiot leczniczy niebędący przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy o działalności gospodarczej.

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

W gminie działa jedna szkoła publiczna prowadzona przez inny podmiot niż jednostka samorządu terytorialnego pn. Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich w Rychławie.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. zatrudnienie w przeliczeniu na etaty wynosiło:

- Urząd Gminy	26,00;
- Przedszkole Samorządowe w Nowem	28,06;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. A. Fiedlera w Nowem	98,61;
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Trylu	15,59;
- Samorządowa Administracja Placówek Oświatowych w Nowem	11,00;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowem	30,00;
- Gminna Biblioteka Publiczna w Nowem	2,58;
- Centrum Kultury Zamek w Nowem	6,75.

2.2 Charakterystyka pozycji gminy na tle grupy porównawczej

Dla oceny pozycji gminy jako grupę porównawczą wybrano: Polskę, Województwo Kujawsko-Pomorskie, Powiat Świecki, Gminę Nowe.

Charakterystykę pozycji gminy przedstawiono w oparciu o wskaźniki:

- dochody budżetowe ogółem na 1 mieszkańca dla gmin bez miast na prawach powiatu w latach 2015-2017;
- stan ludności ogółem dla gmin bez miast na prawach powiatu w latach 2015-2017;
- liczbę bezrobotnych zarejestrowanych dla ogółu gmin w latach 2016-2018.

Wskaźniki opracowano w oparciu o dane GUS- Bank Danych Lokalnych.

Dochody budżetowe ogółem per capita przedstawiają się następująco (zł):

Nazwa	Lata			Różnica między rokiem 2017 a 2015	
	2015	2016	2017	PLN	%
				(rub. 4-2)	(rub. 5/2)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Polska	3 396	3 944	4 307	911	26,84%
Kujawsko-Pomorskie	3 543	4 071	4 450	907	25,61%
Powiat Świecki	3 714	4 319	4 624	910	24,52%
Gmina Nowe	2 875	3 421	3 856	981	34,13%

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

Dochody budżetu gminy w przeliczeniu na mieszkańca w Gminie Nowe za 2017 r. wyniosły 3.856 zł. Dochody gminy są niższe od średniej krajowej o -451 zł, tj. o -10,5 %. Należy zaznaczyć, że dochody budżetowe w Województwie Kujawsko-Pomorskim i Powiecie Świeckim są wyższe od średniej krajowej.

W analizowanym okresie (2015-2017) dochody Gminy Nowe wzrosły o kwotę +981 zł (tj. o +34,13 %) i był to przyrost wyższy niż w grupie porównawczej. Rok 2017 był pierwszym rokiem realizacji rządowego programu „Rodzina 500+”. Przełożyło się to na wzrost dochodów o około 600 zł na mieszkańca.

Zmiany w stanie ludności ogółem dla gmin bez miast na prawach powiatu obrazuje poniższe zestawienie:

Nazwa	Lata			Różnica między rokiem 2017 a 2015	
	2015	2016	2017	Osoby	%
				(rub. 4-2)	(rub. 5/2)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Polska	25 817 267	25 826 932	25 832 456	15 189	0,06%
Kujawsko-Pomorskie	1 318 516	1 319 021	1 320 688	2 172	0,16%
Powiat Świecki	99 764	99 661	99 505	-259	-0,26%
Gmina Nowe	10 521	10 450	10 371	-150	-1,43%

Liczba ludności w Gminie Nowe na koniec 2017 r. wynosiła 10.371 osób. W latach 2015-2017 liczba ludności w gminie spadła o -150 osób, tj. o -1,43 %. Podobnie w Powiecie Świeckim liczba ludności zmalała o -0,26 %.

W Polsce i Województwie Kujawsko-Pomorskim wystąpił nieznaczny przyrost ludności w gminach bez miast na prawach powiatu, odpowiednio o +0,06 % i +0,16 %.

Spadek ludności w gminach zlokalizowanych na obrzeżach województw ma tendencję stałą. Duże aglomeracje miejskie mają „siłę przyciągania”, ponieważ to tam powstają dobrze płatne miejsca pracy.

Zmiany w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych przedstawia poniższe zestawienie:

Nazwa	Lata			Różnica między rokiem 2018 a 2016	
	2016	2017	2018	Osoby	%
				(rub. 4-2)	(rub. 5/2)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Polska	1 335 155	1 081 746	968 888	-366 267	-27,43%
Kujawsko-Pomorskie	98 522	81 543	72 665	-25 857	-26,24%
Powiat Świecki	3 533	2 917	2 592	-941	-26,63%
Gmina Nowe	703	588	489	-214	-30,44%

W okresie 3-letnim bezrobocie obniżyło się w całej grupie porównawczej. Najwyższy spadek zarejestrowanych bezrobotnych miał miejsce w Gminie Nowe (o -30,44 %). Dla porównania bezrobocie w Powiecie Świeckim zmniejszyło się o -26,63 %, w Województwie Kujawsko-Pomorskim o -26,24 %, a w Polsce o -27,43 %.

Według opinii pracodawców w Gminie Nowe występuje już deficyt wykwalifikowanej siły roboczej. W konsekwencji coraz częściej pracodawcy korzystają z możliwości zatrudniania obcokrajowców.

3. MIESZKAŃCY GMINY

Stan i strukturę mieszkańców gminy opracowano w oparciu o dane z USC.

Statystyka stałych mieszkańców gminy przedstawia się następująco:

Nazwa	Lata			Różnica między 2017 r. a 2016 r.		Różnica między 2018 r. a 2017 r.	
	2016	2017	2018	Osoby	%	Osoby	%
				(rub. 3-2)	(rub. 5/2)	(rub. 4-2)	(rub. 7/3)
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>
Kobiety	5 207	5 166	5 103	-41	-0,79%	-63	-1,22%
Mężczyźni	4 906	4 854	4 810	-52	-1,06%	-44	-0,91%
Ogółem	10 113	10 020	9 913	-93	-0,92%	-107	-1,07%
<i>z tego:</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
Miasto	5 706	5 615	5 545	-91	-1,59%	-70	-1,25%
Tereny wiejskie	4 407	4 405	4 368	-2	-0,05%	-37	-0,84%

Liczba „stałych mieszkańców ogółem” Gminy Nowe na koniec 2018 r. wynosiła 9.913 osób.

Liczba mieszkań i mieszkańców w badanym okresie zmniejszyła się o -200 osób, odpowiednio w okresie 2017/16 o -93 osoby i w okresie 2018/17 o -107 osób.

Na 31 grudnia 2018 r. na terenach miejskich mieszkało 5.545 osób, a na terenach wiejskich 4.368 osób.

Z przedstawionych danych wynika, że spadek liczby mieszkańców na terenach miejskich jest wyższy niż na obszarach wiejskich.

W latach 2016-2018 urodziło się w gminie 286 dzieci, a zmarło 383 osób. Wobec tego przyrost naturalny był ujemny i wyniósł -97 osób.

Saldo migracji (różnica między zameldowaniami a wymeldowaniami) wyniosła -103 osoby. Migracje przebiegały w kierunku: duże aglomeracje miejskie i zagranica.

Należy podkreślić, że rzeczywista liczba mieszkańców zamieszkujących na obszarze gminy jest znacząco niższa od liczby mieszkańców zameldowanych. Szacuje się, że różnica ta wynosi ponad 1 tys. osób. Wielu naszych mieszkańców uczy się lub pracuje w trójmieście i za granicą.

4. INFORMACJE FINANSOWE

4.1 Stan finansów gminy

Ogólny stan finansów gminy przedstawiono w oparciu o wskaźniki:

- udział dochodów własnych w dochodach ogółem;
- udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem;
- zadłużenie ogółem;
- poziom wolnych środków.

Wskaźniki opracowano w oparciu o sprawozdania finansowe i sprawozdania z wykonania budżetu.

Wskaźniki ukształtowały się następująco:

Nazwa	J. m.	Lata		
		2016	2017	2018
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem	%	33,1%	33,7%	33,2%
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem	%	6,9%	7,0%	13,3%
Zadłużenie ogółem	tys. zł	7 384	6 633	7 284
Wskaźnik zadłużenia (kwota/ dochody ogółem)	%	20,6%	16,5%	16,6%
Poziom wolnych środków	tys. zł	1 940	1 648	1 481

Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w latach 2016-2018 kształtuje się na zbliżonym poziomie, tzn. około 1/3 dochodów ogółem.

Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem za 2018 r. wyniósł 13,3 % i był znacząco wyższy od wskaźnika za lata 2016-2017. Czynniki, które miały wpływ na wysoki poziom wskaźnika to: wyższy stopień finansowania inwestycji środkami z UE oraz emisja obligacji na zadania majątkowe.

Zadłużenie gminy na 31 grudnia 2018 r. wynosiło 7.284 tys. zł, co oznacza przyrost do stanu na koniec 2017 r. o +651 tys. zł. Gmina w 2018 r. wyemitowała obligacje komunalne na kwotę 1.400 tys. zł, ale jednocześnie dokonała spłaty części zadłużenia (raty kredytu i wykup jednej serii obligacji).

Wskaźnik zadłużenia gminy (kwota długu do dochodów ogółem) kształtuje się na stosunkowo niskim poziomie (16,6 %). Stan zadłużenia większości gmin wynosi około 25 - 35 % dochodów.

Wielkość „wolnych środków” związana jest z pragmatyką wykonania planowanego budżetu. Są to środki pozostałe po zamknięciu ksiąg rachunkowych za dany rok i obrazują wyższy poziom „wpływów pieniężnych” niż „wypływów pieniężnych”. Są to środki do wykorzystania w roku następnym, a o kierunkach ich przeznaczenia decyduje rada miejska.

4.2 Wykonanie budżetu gminy

Wykonanie budżetu gminy przedstawiono w oparciu o wskaźniki:

- wykonanie dochodów, w tym: PIT (wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych) i PN (wpływy z podatku od nieruchomości);
- wykonanie wydatków;
- wynik budżetu, tzn. różnica między dochodami a wydatkami (+ nadwyżka, - deficyt);
- dotacje pozyskane na cele rozwojowe (środki z UE, dotacje z budżetu państwa, dotacje z funduszy celowych);
- dochody ze sprzedaży majątku gminy.

Wskaźniki opracowano w oparciu o sprawozdania finansowe i sprawozdania z wykonania budżetu.

Wskaźniki osiągnęły następujące wartości:

L. p.	Nazwa	J. m.	Lata		
			2016	2017	2018
1	2	3	4	5	6
1	Dochody ogółem w tym:	tys. zł	35 922	40 168	44 013
1a	PIT (podatek dochodowy od osób fizycznych)		4 103	4 467	5 011
1b	PN (podatek od nieruchomości)		3 895	3 925	3 855
2	Wydatki ogółem		35 148	39 709	44 829
3	Wynik budżetu (+ nadwyżka / - deficyt) (rubryka 1 - rubryka 2)		+774	+459	-816
4	Dotacje pozyskane na cele rozwojowe		127	606	2 044
5	Dochody ze sprzedaży majątku		75	181	253

Dynamika dochodów w badanym okresie wykazuje stosunkowo wysoką zmienność. Dochody w 2017 r. przyrosły przede wszystkim na skutek realizacji rządowego programu „Rodzina 500+”. Natomiast w 2018 r. gmina pozyskała znaczące środki z UE, zarówno na zadania inwestycyjne jak i na tzw. projekty „miękkie” z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Dochody własne gminy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych zwiększyły się w okresie 2017/16 o +8,8% oraz w okresie 2018/17 o +12,2 %.

Dochody własne gminy z tytułu podatku od nieruchomości utrzymują się na stałym poziomie. Stawki jednostkowe podatku, ze względu na niską inflację, podlegały nieznacznej korekcie.

Wydatki ogółem rosły w nieco większym tempie niż dochody. W rezultacie wynik budżetu w latach 2016-2017 zamknął się „nadwyżką”, odpowiednio w kwotach +774 tys. zł oraz +459 tys. zł.

W 2018 r. wydatki były wyższe od dochodów, co oznacza, że wynik budżetu zakończył się deficytem w kwocie -816 tys. zł. Należy zaznaczyć, że planowany deficyt za 2018 r. miał wynieść -2.297 tys. zł. Deficyt został sfinansowany emisją obligacji.

Dotacje pozyskane na cele rozwojowe, w związku z realizacją projektów finansowanych ze środków UE, znacząco wzrosły (do 2.044 tys. zł za 2018 r.).

Gmina uzyskuje niewielkie dochody ze zbycia składników majątku. Sprzedaży podlegają mieszkania oraz nieruchomości gruntowe na cele mieszkaniowe.

4.3 Wykonanie wydatków inwestycyjnych

W 2018 r. na zadania majątkowe przeznaczono:

- plan 7.238 tys. zł;
- wykonanie 5.940 tys. zł;
- % wykonania planu 82,1 %.

Na wydatki majątkowe wydatkowano o -1.298 tys. zł mniej niż zakładał plan. Przesunięto na 2019 r. termin realizacji/zakończenia następujących przedsięwzięć:

- adaptację parteru Zamku Krzyżackiego na cele wystawiennicze oraz zagospodarowanie plant zamkowych; kwota 170 tys. zł; zadanie realizowane przy współudziale LGD (Lokalnej Grupy Działania);
- budowę gminnego targowiska; kwota częściowa 924 tys. zł; zadanie zakończone w styczniu 2019 r.

W budżecie na 2018 r. zaplanowano 31 zadań o charakterze inwestycyjnym. Większość z nich w ujęciu rzeczowym została wykonana i rozliczona.

Do najważniejszych przedsięwzięć inwestycyjnych należą:

- utworzenie środowiskowego domu samopomocy	1.344 tys. zł;
- adaptacja budynku przy ul. Nowej 11 na mieszkania socjalne	1.324 tys. zł;
- budowa gminnego targowiska	1.259 tys. zł;
- budowa sieci wodociągowej w Gajewie i Zdrojewie	693 tys. zł;
- rekonstrukcja murów obronnych / III etap	323 tys. zł;
- przebudowa drogi w Trylu	284 tys. zł;
- przebudowa ulicy Dębowej	153 tys. zł;
- dotacje celowe na 35 oczyszczalni ścieków	100 tys. zł;
- przebudowa drogi wewnętrznej na dz. 365 w Nowem / I etap	93 tys. zł;
- pozostałe zadania	367 tys. zł.

Na utworzenie środowiskowego domu samopomocy gmina otrzymała dotację z budżetu państwa w kwocie 1.088 tys. zł.

Budowa mieszkań socjalnych jest współfinansowana ze środków UE, planowana dotacja 785 tys. zł.

Budowa gminnego targowiska jest współfinansowana ze środków UE, planowana dotacja 992 tys. zł.

Budowa sieci wodociągowej jest współfinansowana ze środków UE, otrzymana dotacja 380 tys. zł.

Na rekonstrukcję murów obronnych gmina otrzymała 3 dotacje na łączną kwotę 130 tys. zł.

Na przebudowę drogi w Trylu gmina uzyskała dotację z W K-P w wysokości 99 tys. zł.

4.4 Wieloletnia prognoza finansowa

Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Nowe na lata 2018-2032 została przyjęta Uchwałą Nr XXV/230/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 20 grudnia 2017 r.

W trakcie roku dokonano dwóch zmian prognozy:

- uchwałą Nr XL/265/18 z dnia 16 maja 2018 r.;
- uchwałą Nr XLV/287/18 z dnia 26 września 2018 r.

Następnie Uchwałą Nr III/22/18 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 19 grudnia 2018 r. uchwalono prognozę finansową Gminy Nowe na lata 2019-2032.

Zgodnie z prognozą na koniec 2018 r. wysokość zadłużenia gminy wyniosła 7.281.600 zł, z tego: kredyty 681.600 zł i obligacje 6.600.000 zł.

Na koniec 2019 r. zadłużenie osiągnie nieco niższy poziom i wyniesie 7.230.480 zł, z tego: kredyty 630.480 zł oraz obligacje 6.600.000 zł.

W następnych latach zadłużenie będzie się obniżać w tempie spłat rat kredytów i wykupu poszczególnych serii obligacji. Maksymalna roczna spłata zadłużenia zamyka się kwotą 751.120 zł. Spłata zadłużenia przewidziana jest do 2032 r.

Zgodnie z ustawą o finansach publicznych miernikiem poziomu zadłużenia gmin są indywidualnie obliczane wskaźniki obsługi zadłużenia. O zdolności gmin do obsługi zadłużenia decyduje przede wszystkim nadwyżka operacyjna (nadwyżka między dochodami a wydatkami bieżącymi). Prognozowana nadwyżka operacyjna Gminy Nowe przyjmuje wartości: od 1.478 tys. zł za 2019 r. do około 3.600-3.700 tys. zł za lata 2027-2032. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłat zobowiązań osiągnie swój najwyższy poziom w 2019 r. i wyniesie 2,47 %. W tym samym roku dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań osiągnie stan 5,92 %. Najmniej korzystna różnica między wskaźnikami będzie miała miejsce w 2021 r. i wyniesie 1,91 punktu procentowego. Stwarza to bezpieczny margines na niespodziewane odchylenia prognozowanych wielkości finansowych od rzeczywiście osiągniętych.

4.5 Realizacja funduszu sołeckiego

Fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego. Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie, czyli mieszkańcy danego sołectwa, podejmują decyzje, na co mają zostać wykorzystane środki finansowe.

Ostatnią decyzję o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego podjęła Rada Miejska Uchwałą Nr XLIV/299/14 z dnia 26 marca 2014 r., która obowiązuje do odwołania.

Wysokość funduszu sołeckiego dla poszczególnych sołectw ustala się wg algorytmu określonego w ustawie z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301 z późn. zm.).

Wydatki z funduszu sołeckiego są częściowo refundowane przez budżet państwa (w 2018 r. około 30%).

Dane statystyczne dotyczące realizacji funduszu sołeckiego za 2018 r. przedstawiają się następująco:

Lp	Sołectwo	Dane za 2018 r. (w zł)		
		Plan	Wykonanie	%
1	2	3	4	5
1	Rychława	34 182	34 115	99,8%

2	Bochlin	34 182	33 215	97,2%
3	Morgi	30 797	30 764	99,9%
4	M. Komorsk	21 295	21 216	99,6%
5	Zdrojewo	20 748	20 714	99,8%
6	Tryl	20 645	20 604	99,8%
7	Mątawy	18 800	18 693	99,4%
8	Gajewo	14 458	14 407	99,6%
9	Milewko	11 416	11 404	99,9%
10	Osiny	9 978	9 174	91,9%
Razem		216 501	214 306	99,0%

Z przedstawionych danych wynika, że wszystkie sołectwa w pełni zrealizowały zaplanowane zadania.

Środki funduszu sołeckiego zostały wykorzystane na:

- remonty i wyposażenie świetlic wiejskich;
- zagospodarowanie placów zabaw, wykonanie altan, itp.;
- zakup materiałów do naprawy dróg;
- montaż tabliczek drogowych/kierunkowych;
- integrację.

4.6 Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego

W 2018 r. gmina realizowała cztery projekty (o charakterze wieloletnim) współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

Projekt 1: Mieszkamy razem przy ulicy Nowej 11

Cel projektu: realizacja zindywidualizowanych działań dla 19 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które zamieszkują w zrewitalizowanym obiekcie, umożliwiające aktywne włączenie społeczne oraz powrót na rynek pracy.

Okres realizacji: lata 2018-2019.

Budżet projektu: 318 tys. zł, z tego wkład finansowy gminy: 44 tys. zł.

Wydatki za 2018 r.: 127 tys. zł.

Projekt 2: Gminny Model Usług Opiekuńczych

Cel projektu: ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych dla mieszkańców Gminy Nowe.

Okres realizacji: lata 2018-2020.

Budżet projektu: 542 tys. zł, z tego wkład finansowy gminy: 0 zł.

Wydatki za 2018 r.: 84 tys. zł.

Projekt 3: Uczymy przez zabawę - to rozwój i przyszłość każdego dziecka

Cel projektu: utworzenie 83 nowych miejsc przedszkolnych, podniesienie kwalifikacji 13 nauczycieli wychowania przedszkolnego oraz realizacja zajęć dodatkowych zwiększających szanse edukacyjne dzieci.

Okres realizacji: lata 2018-2019.

Budżet projektu: 297 tys. zł, z tego wkład finansowy gminy: 0 zł.

Wydatki za 2018 r.: 46 tys. zł.

Projekt 4: Czas na zmiany - program podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów szkół Gminy Nowe

Cel projektu: wzrost kompetencji kluczowych, podniesienie wiedzy i umiejętności oraz złagodzenie dysfunkcji utrudniających naukę u 372 uczniów; podniesienie kwalifikacji 14 nauczycieli, a także doposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne.

Okres realizacji: lata 2018-2019.

Budżet projektu: 634 tys. zł, z tego wkład finansowy gminy: 0 zł.

Wydatki za 2018 r.: 260 tys. zł.

5. INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO

Na podstawie „Informacji o stanie mienia Gminy Nowe”, dane statystyczne dotyczące wielkości i struktury majątku przedstawiają się następująco:

Majątek Gminy Nowe		Stan na 31.12 2017 r.			Stan na 31.12.2018 r.		
		Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
1		2	3	4	5	6	7
		Tys. zł					
1. Wartości niematerialne i prawne		114	104	10	114	109	5
2. Rzeczowe aktywa trwałe		80 550	24 804	55 746	87 073	27 264	59 809
w tym:	Środki trwałe (bez gruntów)	66 663	24 804	41 859	69 884	27 264	42 620
	Grunty	13 295	0	13 295	13 306	0	13 306
	Środki trwałe w budowie (inwestycje)	592	0	592	3 883	0	3 883
4. Długoterminowe aktywa finansowe		2 594	0	2 594	2 594	0	2 594
Razem aktywa trwałe		83 258	24 908	58 350	89 781	27 373	62 408
1. Zapasy		13	0	13	11	0	11
2. Należności krótkoterminowe		2 206	0	2 206	2 320	0	2 320
3. Krótkoterminowe aktywa finansowe		463	0	463	322	0	322
Razem aktywa obrotowe		2 682	0	2 682	2 653	0	2 653
RAZEM AKTYWA		85 940	24 908	61 032	92 434	27 373	65 061

Wartość **brutto** mienia Gminy Nowe wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiła 92.434 tys. zł, w tym aktywów trwałych 89.781 tys. zł oraz aktywów obrotowych 2.653 tys. zł. Na przestrzeni roku wystąpił wzrost wartości brutto mienia o 6.494 tys. zł, tj. o +7,6 %.

Wartość **netto** majątku (tj. wartość brutto pomniejszona o odpisy umorzeniowe oraz aktualizujące) wg stanu na koniec 2018 r. wynosiła 65.061 tys. zł, w tym aktywów trwałych netto 62.408 tys. zł oraz aktywów obrotowych 2.653 tys. zł. Na przestrzeni roku miał miejsce wzrost o +6,6 % wartości netto mienia komunalnego.

Majątek trwały netto zwiększył się o +4.058 tys. zł (tj. o +7,0 %), głównie z powodu wyższego przyrostu nowego majątku niż odpisów amortyzacyjnych.

Długoterminowe aktywa trwałe o wartości 2.594 tys. zł, to udziały w kapitale zakładowym Przedsiębiorstwa Usług Miejskich Sp. z o. o. w Nowem, którego Gmina Nowe jest jedynym (100%) udziałowcem.

Majątek obrotowy netto nieznacznie zmniejszył się o -29 tys. zł (tj. o -1,1 %). Z jednej strony zwiększyły się należności krótkoterminowe (zadłużenie z tytułu podatków lokalnych, itp.) o +114 tys. zł, a z drugiej strony zmniejszyły się krótkoterminowe aktywa finansowe (pieniądze na rachunkach depozytów oraz środki ZFM) o -141 tys. zł.

Zmiany, jakie zaszły w stanie mienia komunalnego w 2018 r., szczegółowo przedstawiono w rozdziale 9.2.

6. INFORMACJA O REALIZACJI POLITYK, PROGRAMÓW I STRATEGII

6.1 Strategia rozwoju gminy

Strategia rozwoju Gminy Nowe na lata 2012-2022 została przyjęta uchwałą Nr XXIX/178/12 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 27 grudnia 2012 r.

W latach następnych, w wyniku ewaluacji, dokonano dwóch zmian strategii:

- uchwałą Nr XIX/137/16 RM z dnia 29 czerwca 2016 r.;
- uchwałą Nr XXXIII/197/17 RM z dnia 10 maja 2017 r.

Ze względu na długi, dziesięcioletni okres obowiązywania dokumentu zaistniała potrzeba jego aktualizacji. Strategia stanowi niezbędny dokument przy składaniu wniosków o dofinansowanie projektów ze środków Unii Europejskiej.

Strategia rozwoju gminy zawiera: opis stanu istniejącego, analizę SWOT (silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia), wizje i cele gminy, planowane działania.

Nadrzędnym celem gminy na lata 2012-2020 jest zwiększenie konkurencyjności gospodarczej Gminy Nowe i poprawa warunków życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Do najważniejszych działań infrastrukturalnych zrealizowanych w ostatnich latach należą:

- rewitalizacja rynku oraz przebudowa dróg i chodników na obszarze miasta;
- przebudowa dróg wiejskich w technologii nawierzchni bitumicznej (po około 750-1000 mb rocznie);
- budowa hali sportowej;
- rewitalizacja Jeziora Czarownic;
- budowa targowiska miejskiego;
- budowa mieszkań socjalnych;
- utworzenie Środowiskowego Domu Samopomocy;

- budowa placów zabaw i modernizacja świetlic wiejskich;
- restauracja murów miejskich;
- rozbudowa sieci wodociągowej na obszarach wiejskich.

Do najbardziej istotnych przedsięwzięć przewidzianych do realizacji należą:

- budowa przedszkola;
- restauracja zamku;
- budowa mieszkań (komercyjnych);
- promowanie rozwiązań i podejmowanie działań z zakresu termomodernizacji, gospodarki niskoemisyjnej oraz gospodarki ściekowej (budowa przydomowych oczyszczalni ścieków).

Zadaniem ujętym w strategii, którego wykonanie zostaje odroczone, jest budowa schodów terenowych na skarpie (przy Zamku Krzyżackim).

W ramach strategii rozwoju gmina realizuje szereg projektów społecznych, które szczegółowo zostały omówione w rozdziale 4.6.

6.2 Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Nową treść studium przyjęto uchwałą Nr XI/85/15 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 28 października 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowe jest dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej gminy. Zapisy studium mają charakter ogólny, nie odnoszą się do pojedynczych działek czy budynków, lecz do większych obszarów – zespołów urbanistycznych. Ustalenia studium są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie stanowią jednak podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych.

6.3 Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Plan miejscowy stanowi podstawę planowania przestrzennego w gminie. Ustanawia przepisy powszechnie obowiązujące na danym terenie, będące podstawą wydawania decyzji administracyjnych.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może wykraczać poza granice administracyjne gminy, może za to obejmować tylko część jej obszaru. Na terenie gminy może obowiązywać więcej planów miejscowych, ich granice jednak nie mogą się nakładać. Plan nie może naruszać ustaleń studium, co stwierdza rada gminy przed jego uchwaleniem.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje cały obszar miasta Nowe oraz wybrane tereny wiejskie.

Plany miejscowe uregulowane są uchwałami:

- Uchwałą Nr V/37/19 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów miasta Nowe;
- Uchwałą Nr XXVII/196/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 10 maja 2017 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru miasta Nowe;

- Uchwałą Nr XVI/120/16 Rady Miejskiej w Nowem dnia 30 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla lokalizacji inwestycji celu publicznego, jaką jest dwutorowa napowietrzna linia elektroenergetyczna 400 kV Grudziądz – Pelplin – Gdańsk Przyjaźń;
- Uchwałą Nr XXXVIII/236/2006 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 15 lutego 2006 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działek nr 3 i 4 położonych w miejscowości Twarda Góra – Gmina Nowe;
- Uchwałą Nr XXXVII/254/2002 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 30 stycznia 2002 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu stacji elektroenergetycznej WN/SN we wsi Kończyce.

Działania, jakie podjęła gmina w 2018 r. dotyczące ładu przestrzennego, przedstawiono w rozdziale 9.1.

6.4 Gminny program rewitalizacji

Program Rewitalizacji dla Gminy Nowe na lata 2017-2020 z perspektywą wykonania do roku 2023 został przyjęty Uchwałą Nr XLIII/278/18 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 13 sierpnia 2018 roku. Otrzymał pozytywną ocenę IŻ RPO WK-P i wpisany został do „Wykazu programów rewitalizacyjnych Województwa Kujawsko-Pomorskiego”.

Program Rewitalizacji Gminy Nowe (dalej PR) na lata 2017-2020 został opracowany zgodnie z Zasadami programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (Toruń, 18 stycznia 2017 r.). Celem nadrzędnym programu jest identyfikacja zjawisk oraz obszarów zdegradowanych oraz podjęcie działań zaradczych, rewitalizacyjnych. Na terenie Gminy Nowe, po przeprowadzeniu delimitacji obszaru i przeprowadzeniu analizy na podstawie założonych wskaźników, wytypowano dwa obszary rewitalizacji. Obszar rewitalizacji Gminy Nowe tworzą na obszarze wiejskim gminy - sołectwo Rychława oraz na obszarze miejskim gminy - jednostki strukturalne Nowe 1, Nowe 2 i Nowe 6 (nazewnictwo przyjęte na potrzeby PR). Obszar zamieszkiwany jest przez 2 685 osób, co stanowi 26,51% wszystkich mieszkańców gminy oraz zajmuje łącznie 1 661 ha, co stanowi 15,56% całkowitej powierzchni gminy.

Głównymi zjawiskami kryzysowymi występującymi na obszarze rewitalizacji są:

- w sferze społecznej: problem bezrobocia, szerokiej skali korzystania z pomocy społecznej oraz wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym;
- w sferze gospodarczej: problem niskiego poziomu przedsiębiorczości mieszkańców i aktywności w sferze gospodarczej;
- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: problem występowania zdegradowanych budynków, których stan ogranicza ich użytkowanie.

Mając na względzie w/w zjawiska kryzysowe zaplanowano 11 działań głównych oraz 3 działania uzupełniające. Najważniejszymi działaniami infrastrukturalnymi i społecznymi na terenach zdegradowanych są:

- adaptacja poddasza Zamku Krzyżackiego w Nowem;
- rewitalizacja filii Centrum Kultury w Rychławie;
- adaptacja budynku powojskowego na mieszkania socjalne przy ulicy Nowej 11 w Nowem;
- budowa targowiska gminnego w Nowem;
- utworzenie Klubu Seniora w Nowem;
- powstanie Centrum Młodych w Nowem;
- utworzenie Klubu Młodzieżowego w Rychławie.

Szacunkowa wartość projektów przewidzianych do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji sięga 7.500 tys. zł.

6.5 Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminnym

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Nowe na lata 2014-2018 został przyjęty Uchwałą Nr XLII/281/14 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 29 stycznia 2014 r.

W planie przedstawiono/określono:

- wielkość oraz stan techniczny zasobu mieszkaniowego;
- analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji;
- zasady sprzedaży lokali;
- politykę czynszową oraz warunki obniżenia czynszu;
- zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Szczegółową ocenę gminnego zasobu mieszkaniowego oraz podjęte działania w 2018 r. przedstawiono w rozdziale 9.9.

6.6 Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacji

Na obszarze Gminy Nowe zadania związane z dostarczaniem wody i odprowadzaniem ścieków realizuje Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o.o. z siedzibą w Nowem.

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych PUM Spółka z o.o. w Nowem na lata 2018-2022 został przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/243/18 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 28 lutego 2018 r.

Plan ten określa: zakres usług wodociągowo-kanalizacyjnych, przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków, nakłady inwestycyjne oraz sposób ich finansowania. W dokumencie w szczególności odniesiono się do zamierzeń prowadzonych przez PUM, a ponadto przedstawiono planowane działania inwestycyjne gminy.

Przewidywane działania w latach 2018-2022 obejmują:

- rozwój sieci wodociągowej na obszarach wiejskich;
- modernizację SUW Kniatek, Bochlin oraz Trylu;
- modernizację oczyszczalni ścieków w Trylu;
- dotowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- modernizację sieci przesyłowej na terenie miasta;
- wprowadzenie elektronicznego odczytu liczników.

Należy podkreślić, że począwszy od 2018 r., taryfy na dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków są zatwierdzane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (pełniące rolę regulatora cen).

Działania jakie podjęła gmina w 2018 r. przedstawiono w rozdziale 9.8.

6.7 Gminna ewidencja zabytków

Gminna ewidencja zabytków została wprowadzona w życie Zarządzeniem nr 234/2017 Burmistrza Nowego z dnia 7 grudnia 2017 roku. Postawą prawną opracowania ewidencji jest ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Gminna Ewidencja Zabytków składa się z 397 kart adresowych zabytków nieruchomości. W skład Gminnej Ewidencji wchodzi zabytki będące w Rejestrze Zabytków: 9 obiektów nieruchomości w Nowem między innymi: Zamek Krzyżacki, mury miejskie, kościoły oraz 4 obiekty, bądź zespoły obiektów na terenie gminy, np. zespół pałacowy w Kończycach czy Milewie. Pozostałe obiekty znajdują się także w Ewidencji Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Uzupełnieniem Gminnej Ewidencji Zabytków jest spis 167 stanowisk archeologicznych.

6.8 Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nowe został przyjęty Uchwałą Nr XXII/147/16 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 23 listopada 2016 r.

Plan jest dokumentem strategicznym. Realizacja planu ma się przyczynić do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno – energetycznym UE, a dążącym do:

- redukcji emisji gazów cieplarnianych;
- zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- redukcji zużycia energii finalnej.

PGN jest konieczny, by pozyskać fundusze unijne i wsparcie z funduszy krajowych na przedsięwzięcia realizujące cele pakietu.

W 2018 r. gmina, korzystając ze wsparcia finansowego przy budowie targowiska, zobowiązała się do zamontowania instalacji fotowoltaicznej, zapewniającej co najmniej 50 % zapotrzebowania obiektu na energię elektryczną.

Mieszkańcy gminy w ubiegłym roku skorzystali z programu pn. „Wymiana źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi”. Wymieniono 15 źródeł ciepła. Beneficjenci otrzymali dotacje na wymianę każdego pieca: z NFOŚ w kwocie 2.000 zł i z budżetu gminy w wysokości 2.000 zł.

Należy podkreślić, że wszystkie nowe inwestycje realizowane przez gminę są oceniane pod kątem spełnienia wymogów zawartych w planie gospodarki niskoemisyjnej.

6.9 Program ochrony środowiska

Rada Miejska w Nowem w dniu 29 marca 2017 roku podjęła uchwałę Nr XXVI/178/17 w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe” wraz z "Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Nowe" zwanego dalej Programem.

W Programie wyodrębniono dla każdego obszaru interwencji cele, którym wyznaczono właściwe kierunki interwencji:

Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- poprawa jakości powietrza;

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

- ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw stałych;
- ograniczenie emisji ze źródeł komunikacyjnych.

Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego

Kierunki interwencji:

- zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- poprawa efektywności energetycznej.

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;
- zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;
- ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi.

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Kierunki interwencji:

- ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów;
- likwidacja azbestu.

Cel: Przeciwdziałanie awariom i zagrożeniom środowiska, m.in. powodziom, suszom, wiatrom huraganowym, nawałnym deszczom, awariom instalacji przemysłowych

Kierunki interwencji:

- ochrona przed podtopieniami i skutkami suszy;
- rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych.

Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy

Kierunki interwencji:

- pobudzenie u mieszkańców odpowiedzialności za otaczające środowisko i wyeliminowanie negatywnych zachowań.

Gmina sporządza w okresach dwuletnich raporty z wykonania programu ochrony środowiska.

Ostatni raport sporządzono za lata 2016-2017.

Działania, jakie podjęła gmina w 2018 r., które realizują w/w cele, przedstawiono w rozdziale 9.8.

6.10 Gminny program wsparcia rodziny

Gminny Program Wsparcia Rodziny w Gminie Nowe na lata 2017-2019 przyjęto Uchwałą nr XXX/206/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 28 czerwca 2017 r.

Głównym celem programu jest utrzymanie dziecka w rodzinie naturalnej lub pomoc w jego powrocie do rodziny. W tym celu wsparciem asystenta rodziny było objętych 25 dzieci z 10 rodzin dysfunkcyjnych. Pozyskano dofinansowanie do wynagrodzenia asystenta rodziny w kwocie 17 tys. zł. W 2018 r. umieszczono 1 dziecko w instytucjonalnej pieczy zastępczej (wydatek 42 tys. zł) oraz 6 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej (rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka), na co wydatkowano kwotę 44 tys. zł.

6.11 Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2018 został przyjęty Uchwałą nr XXXV/231/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 20 grudnia 2017 r.

Zgodnie z założeniami programu:

- objęto opieką 30 dzieci w świetlicy środowiskowej, czynnej 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu, zapewniając im dożywianie oraz wypoczynek letni;
- funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, ofiar i sprawców przemocy oraz osób w kryzysie;
- prowadzono programy profilaktyczne dla dzieci i młodzieży; zorganizowano szkolenia dla sprzedawców alkoholu oraz członków GKRPA i Zespołu Interdyscyplinarnego.

Zadania wynikające z tego programu są finansowane z wpływów z opłat za zezwolenie na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych. W 2018 r. wydatki wyniosły 190 tys. zł.

6.12 Program przeciwdziałania narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 został przyjęty Uchwałą nr XXXV/232/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 20 grudnia 2017 r.

W ramach programu osoby uzależnione i ich rodziny korzystały ze wsparcia terapeuty w Punkcie Konsultacyjnym, prowadzono profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie problemów narkomanii, głównie dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców. Na działania te wydatkowano 9 tys. zł.

6.13 Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zgodnie z Uchwałą nr XXX/205/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 28 czerwca 2017 r. został przyjęty Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Nowe na lata 2017-2021.

W roku 2018 prowadzone były działania profilaktyczne, o charakterze diagnozującym, informacyjnym i edukacyjnym. W trakcie roku wszczęto procedurę „Niebieska Karta” w 19 rodzinach. Wsparcia udzielano osobom doznającym przemocy, głównie w formie pomocy psychologicznej, pracy socjalnej, spotkań z terapeutą uzależnień i rodzinnym, a działania korekcyjno-edukacyjne były prowadzone dla osób stosujących przemoc.

6.14 Program osłonowy w zakresie dożywiania

Wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania „Pomoc gminy w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” został przyjęty Uchwałą nr XLII/285/14 Rady Miejskiej z dnia 29 stycznia 2014 r.

Głównym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. W 2018 r. sfinansowano obiady dla 98 dzieci w placówkach oświatowych w kwocie 37 tys. zł.

6.15 Program aktywności lokalnej

Uchwałą nr XLI/268/18 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 30 maja 2018 r. został przyjęty Program Aktywności Lokalnej na lata 2018-2019.

Jest on jednym z elementów działań dedykowanych osobom objętym projektem „Mieszkamy razem przy ulicy Nowej 11”. Celem głównym programu jest podniesienie poziomu aktywności społecznej mieszkańców, nawiązanie wzajemnej i trwałej relacji poprzez aktywny udział w przedsięwzięciach społecznych, kulturalnych i sportowych. W 2018 r. między innymi zorganizowano cykliczne zajęcia rekreacyjne i sportowe, wyjazd kulturalno-edukacyjny do Torunia, spotkanie integracyjne mieszkańców i otoczenia, powołano do życia Radę Mieszkańców.

6.16 Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Program współpracy Gminy Nowe z organizacjami pozarządowymi na rok 2018 został wprowadzony w życie Uchwałą nr XXXIV/226/17 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 29 listopada 2017 roku w sprawie uchwalenia na 2018 rok Programu współpracy Gminy Nowe z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na realizację programu w 2018 r. przeznaczono kwotę 190 tys. zł.

Do priorytetowych zadań publicznych realizowanych w roku 2018 należały:

1) Zadania z zakresu pomocy społecznej:

a) organizacja czasu wolnego osobom starszym i samotnym;

2) Zadania z zakresu edukacji, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego:

a) wspieranie projektów i przedsięwzięć tworzących ofertę kulturalną Gminy Nowe,

b) wspieranie inicjatyw i przedsięwzięć popularyzujących tradycję, historię i dziedzictwo kulturowe gminy Nowe,

c) wspieranie projektów edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży z terenu Gminy Nowe;

3) Zadania z zakresu kultury fizycznej i rekreacji:

a) propagowanie wśród mieszkańców Gminy Nowe aktywnych form kultury fizycznej i rekreacji,

b) wspieranie kultury fizycznej i sportu osób niepełnosprawnych,

c) współrealizacja wydarzeń sportowych o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym;

4) Zadania z zakresu ochrony i promocji zdrowia:

a) organizacja badań przesiewowych skierowanych dla mieszkańców Gminy Nowe,

b) wspieranie realizacji zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia.

Program określał również sposób powoływania komisji konkursowych i tryb jej pracy.

Zestawienie udzielonych w 2018 r. dotacji przedstawia się następująco:

Stowarzyszenie/Fundacja	Zadanie	Kwota (tys. zł)
Miejsko-Ludowy Klub Sportowy "Wisła" w Nowem	Rozwój kultury fizycznej i sportu	130,0
Fundacja Aktywizacji i Integracji w Nowem	Pracownia stolarska "U Gepetta"	7,0
	Masaż z dostawą do domu	5,0
	Aktywny senior	7,0
Stowarzyszenie Nowe Różowe Okulary w Nowem	Zdrowe Nowe IV	9,0
	Akademia seniora II	7,0

Nadwiślańskie Stowarzyszenie "Aktywni" w Nowem.	Popularyzacja dalekowschodnich sztuk walki	10,0
Fundacja Toskania Kociewska w Bochlinie	Ochrona i promocja zdrowia w Gminie Nowe poprzez regularne ćwiczenia prozdrowotne z kinezygerontoprofilaktyki i jogi oraz spotkania z dietetykiem w celu zapobiegania otyłości	4,0

7. REALIZACJA UCHWAŁ RADY MIEJSKIEJ

Rada Miejska w Nowem w 2018 roku podjęła 90 uchwał, z czego: 59 uchwał zostało zrealizowanych, 24 uchwały przekazane do realizacji, 4 uchwały są w trakcie realizacji, a 3 uchwały zostały uchylone innymi uchwałami Rady Miejskiej. 17 spośród 90 uchwał, które tego wymagały, zostały ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Uchwały „w trakcie realizacji” dotyczą przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości i są na następującym etapie realizacji:

1. Uchwała Nr XL/263/18 z 16 maja 2018 r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości położonej w miejscowości Kozielec – odbyły się trzy przetargi – wszystkie bez rozstrzygnięcia.
2. Uchwała Nr XL/264/18 z 16 maja 2018 r. w sprawie przeznaczenie do sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości oznaczonej numerem działki 32/3 położonej w Nowem – podpisano protokół uzgodnień.
3. Uchwała nr III/28/18 z 19 grudnia 2018 r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej działki gruntu nr 73/4 położonej w Głodowie – sporządzono wycenę nieruchomości.
4. Uchwała nr III/29/18 z 19 grudnia 2018 r. w sprawie przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej działki gruntu nr 73/5 położonej w Głodowie – sporządzono wycenę nieruchomości.

Dwie z uchylonych uchwał dotyczą emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu, natomiast jedna uchwała dotyczyła przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowe na lata 2017 – 2020 z perspektywą wykonania do 2023 roku. Uchwały te zostały uchylone i zastąpione innymi uchwałami Rady Miejskiej.

Większość podjętych uchwał dotyczyła spraw proceduralnych oraz bieżącego funkcjonowania gminy, np.: zatwierdzenia sprawozdań, udzielenia absolutorium Burmistrzowi, sprzedaży nieruchomości, uchwalenia i bieżących zmian budżetu, podatków i opłat lokalnych, rozpoczęcia nowej kadencji Rady Miejskiej.

Zostały również podjęte uchwały szczególnie ważne dla mieszkańców gminy i uchwały strategiczne, które wpłyną na działalność gminy w perspektywie wieloletniej. Są to między innymi:

- uchwalenie Statutu Gminy Nowe;
- nadanie nazwy ulicy na terenie miasta Nowe im. Stanisława Wojnowskiego;
- uchwała w sprawie współpracy pomiędzy Gminą Nowe a Radą Miejską Radziwiłłowa na Ukrainie;
- uchwała w sprawie wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej;
- przyjęcie Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowe na lata 2017-2020 z perspektywą wykonania do 2023 r.,
- uchwalenie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Przedsiębiorstwa Usług Miejskich w Nowem na lata 2018-2022;
- uchwała o utworzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowem;
- uchwały o przystąpieniu do projektów realizowanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, takie jak: „Gminny Model Usług Opiekuńczych”, „Mieszkamy razem przy ul. Nowej 11”, „Program Aktywności lokalnej na lata 2018-2019”;

- uchwały o przystąpieniu do projektów realizowanych przez Samorządową Administrację Placówek Oświatowych, takich jak: „Uczymy przez zabawę – to rozwój i przyszłość każdego dziecka”, „Czas na zmiany – program podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów szkół Gminy Nowe”.

Kwartalne sprawozdania z realizacji uchwał są przedstawiane przez Burmistrza podczas sesji Rady Miejskiej.

W zestawieniu tabelarycznym przedstawiono w układzie chronologicznym wszystkie uchwały podjęte przez Radę Miejską w Nowem w 2018 roku.

Data podjęcia	Numer Uchwały	Treść/ Uchwała w sprawie:
		Stopień realizacji:
08.01.2018	XXXVI/236/18	Powołania Komisji Konkursowej w celu przeprowadzenia postępowania konkursowego na wyłonienie Kierownika Gminnej Przychodni w Nowem. Zrealizowana.
08.01.2018	XXXVI/237/18	Zatwierdzenia planu pracy Komisji Polityki Gospodarczej, Finansów, Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Zrealizowana.
08.01.2018	XXXVI/238/18	Zatwierdzenia planu pracy Komisji Oświaty, Kultury i Sportu. Zrealizowana.
08.01.2018	XXXVI/239/18	Zatwierdzenia planu pracy Komisji Opieki Społecznej i Zdrowia. Zrealizowana.
28.02.2018	XXXVII/240/18	Przyjęcia planu pracy Rady Miejskiej. Zrealizowana.
28.02.2018	XXXVII/241/18	Wniesienia skargi na zarządzenie zastępcze. Zrealizowana.
28.02.2018	XXXVII/242/18	Dopuszczenia zapłaty podatków stanowiących dochód budżetu Gminy Nowe za pomocą innego instrumentu płatniczego. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.1203
28.02.2018	XXXVII/243/18	Uchwalenia wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Przedsiębiorstwa Usług Miejskich Sp. z o.o. w Nowem na lata 2018 - 2022. Przekazana do realizacji.
28.02.2018	XXXVII/244/18	Podziału gminy Nowe na okręgi wyborcze. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.1204
28.02.2018	XXXVII/245/18	Wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Nowe do realizacji projektu „Gminny Model Usług Opiekuńczych” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 EFS. Przekazana do realizacji.
28.02.2018	XXXVII/246/18	Zmiany budżetu Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
28.03.2018	XXXVIII/247/18	Rozpatrzenia sprawozdania finansowego Gminnej Przychodni w Nowem. Zrealizowana.
28.03.2018	XXXVIII/248/18	Przyjęcia sprawozdania z działalności Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowem za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. Zrealizowana.

28.03.2018	XXXVIII/249/18	Rozpatrzenia skargi na Burmistrza Nowego z dnia 5 lutego 2018 r. Zrealizowana. Przesłano odpowiedź.
28.03.2018	XXXVIII/250/18	Przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Nowe w 2018 roku. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.1950
28.03.2018	XXXVIII/251/18	Przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości oznaczonej numerem działki 804/3 położonej w Nowem. Przekazana do realizacji.
28.03.2018	XXXVIII/252/18	Podziału gminy Nowe na stałe obwody głosowania. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.1951
28.03.2018	XXXVIII/253/18	Wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Nowe do realizacji projektu pt. „Mieszkamy razem przy ul. Nowej 11” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 - EFS. Przekazano do realizacji.
28.03.2018	XXXVIII/254/18	Przystąpienia Gminy Nowe do realizacji projektu „Uczymy przez zabawę – to rozwój i przyszłość każdego dziecka” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020. Przekazana do realizacji.
28.03.2018	XXXVIII/255/18	Podjęcia współpracy pomiędzy Gminą Nowe a Radą Miejską Radziwiłłowa na Ukrainie. Przekazana do realizacji.
28.03.2018	XXXVIII/256/18	Zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe na lata 2018-2032. Zrealizowana.
28.03.2018	XXXVIII/257/18	Zmiany budżetu Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
28.03.2018	XXXVIII/258/18	Emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Uchylona Uchwałą Nr XL/267/18 z 16 maja 2018 r.
28.03.2018	XXXVIII/259/18	Zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie wymiany źródeł ciepła na terenie Gminy Nowe w ramach Programu priorytetowego EKOpiec 2018. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.1924
18.04.2018	XXXIX/260/18	Przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów miasta Nowe. Zrealizowana.
18.04.2018	XXXIX/261/18	Przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowe na lata 2017 – 2020 z perspektywą wykonania do 2023 roku. Uchylona Uchwałą Nr XLIII/278/18 z 13 sierpnia 2018 r.
16.05.2018	XL/262/18	Przyjęcia protokołu kontroli Komisji Rewizyjnej w zakresie zabezpieczenia mienia gminy i bezpieczeństwa publicznego – funkcjonowanie systemu monitoringu. Zrealizowana.

16.05.2018	XL/263/18	Przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości położonej w miejscowości Kozielec. W trakcie realizacji.
16.05.2018	XL/264/18	Przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej nieruchomości oznaczonej numerem działki 32/3 położonej w Nowem. W trakcie realizacji.
16.05.2018	XL/265/18	Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe na lata 2018 - 2032. Zrealizowana.
16.05.2018	XL/266/18	Zmieniająca budżet Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
16.05.2018	XL/267/18	Emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Zrealizowana.
30.05.2018	XLI/268/18	Przyjęcia Programu Aktywności Lokalnej na lata 2018 - 2019. Przekazana do realizacji.
30.05.2018	XLI/269/18	Przyjęcia protokołu kontroli Komisji Rewizyjnej w zakresie realizacji postanowień uchwały dotyczącej programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Nowe na lata 2014 - 2018. Zrealizowana.
27.06.2018	XLII/270/18	Zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Nowe za 2017 rok. Zrealizowana. Sprawozdania zostały zatwierdzone.
27.06.2018	XLII/271/18	Udzielenia absolutorium Burmistrzowi Nowego z tytułu wykonania budżetu za rok 2017. Zrealizowana. Udzielono absolutorium.
27.06.2018	XLII/272/18	Ustalenia dla terenu Gminy Nowe maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.3630
27.06.2018	XLII/273/18	Zmieniająca budżet Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
27.06.2018	XLII/274/18	Ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Nowego. Przekazana do realizacji.
27.06.2018	XLII/275/18	Przeznaczenia do sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednolokalowym Zdrojewo 28 A, Gmina Nowe. Zrealizowana.
27.06.2018	XLII/276/18	Przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej lokali mieszkalnych na rzecz ich najemców. Przekazana do realizacji.
27.06.2018	XLII/277/18	Przystąpienia Gminy Nowe do realizacji projektu „Czas na zmiany – program podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów szkół Gminy Nowe” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020. Przekazana do realizacji.

13.08.2018	XLIII/278/18	Przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Nowe na lata 2017-2020 z perspektywą wykonania do 2023 roku. Przekazana do realizacji.
13.08.2018	XLIII/279/18	Określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dla niektórych nauczycieli specjalistów w przedszkolach, szkołach i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Nowe. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.4138
29.08.2018	XLIV/280/18	Przyjęcia protokołu kontroli Komisji Rewizyjnej w zakresie pozimowej naprawy dróg oraz wydatków związanych z zimowym utrzymaniem dróg gminnych w porównaniu do lat 2015, 2016. Zrealizowana.
29.08.2018	XLIV/281/18	Opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego i czasu przeznaczanego na bezpłatne nauczanie, wychowanie i opiekę w publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.4288
29.08.2018	XLIV/282/18	Zmiany budżetu Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
26.09.2018	XLV/283/18	Przyjęcia informacji o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze 2018 roku. Zrealizowana.
26.09.2018	XLV/284/18	Przyjęcia projektu „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Nowe”. Zrealizowana.
26.09.2018	XLV/285/18	Szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.4895
26.09.2018	XLV/286/18	Zmiany budżetu Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
26.09.2018	XLV/287/18	Wieloletniej Prognozy Finansowa Gminy Nowe na lata 2018-2032. Zrealizowana.
17.10.2018	XLVI/288/18	Uchwalenia Statutu Gminy Nowe. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.5361
17.10.2018	XLVI/289/18	Wykonywania obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.5290
17.10.2018	XLVI/290/18	Przyjęcia protokołu kontroli Komisji Rewizyjnej w zakresie sprzedaży mienia gminnego w 2018 roku. Zrealizowana.
29.10.2018	XLVII/291/18	Ustalenia stawek podatku od nieruchomości. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.5585

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

29.10.2018	XLVII/292/18	Obniżenia średniej ceny skupu żyta za 11 kwartałów poprzedzających kwartał poprzedzający rok podatkowy, będącej podstawą do ustalenia podatku rolnego na rok podatkowy 2019. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.5585
29.10.2018	XLVII/293/18	Określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.5586
29.10.2018	XLVII/294/18	Zmieniająca budżet Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
09.11.2018	XLVIII/295/18	Nadania nazwy ulicy na terenie miasta Nowe. Zrealizowana. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.5770
21.11.2018	I/1/18	Regulaminu wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Nowem. Zrealizowana.
21.11.2018	I/2/18	Wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Nowem. Zrealizowana.
21.11.2018	I/3/18	Ustalenia liczby Wiceprzewodniczących Rady Miejskiej w Nowem. Zrealizowana.
21.11.2018	I/4/18	Regulaminu wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Miejskiej w Nowem. Zrealizowana.
21.11.2018	I/5/18	Wyboru Przewodniczącego Rady Miejskiej w Nowem. Zrealizowana.
05.12.2018	II/6/18	Powołania Komisji Rewizyjnej. Zrealizowana.
05.12.2018	II/7/18	Wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej. Zrealizowana.
05.12.2018	II/8/18	Powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Zrealizowana.
05.12.2018	II/9/18	Wyboru Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Zrealizowana.
05.12.2018	II/10/18	Powołania Komisji Polityki Gospodarczej, Finansów, Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Zrealizowana.
05.12.2018	II/11/18	Wyboru Przewodniczącego Komisji Polityki Gospodarczej, Finansów, Ochrony Środowiska i Rolnictwa. Zrealizowana.
05.12.2018	II/12/18	Powołania Komisji Polityki Społecznej. Zrealizowana.
05.12.2018	II/13/18	Wyboru Przewodniczącego Komisji Polityki Społecznej. Zrealizowana.
05.12.2018	II/14/18	Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Nowe. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.6328

05.12.2018	II/15/18	Uchwalenia na 2019 rok Programu współpracy gminy Nowe z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust.3 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przekazana do realizacji.
05.12.2018	II/16/18	Utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowem oraz nadania mu statutu. Zrealizowana.
05.12.2018	II/17/18	Ustalenia wynagrodzenia Burmistrza. Zrealizowana.
05.12.2018	II/18/18	Określenia stawki za jeden kilometr przebiegu pojazdu samochodowego niebędącego własnością gminy używanego dla celów służbowych przez radnego gminy. Zrealizowana.
05.12.2018	II/19/18	Zmieniająca budżet Gminy Nowe na rok 2018. Zrealizowana.
19.12.2018	III/20/18	Emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Uchylona Uchwałą Nr V/39/19 z 27 lutego 2019 r.
19.12.2018	III/21/18	Uchwalenia budżetu Gminy Nowe na rok 2019. Przekazana do realizacji. Publikacja: Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2018.6869
19.12.2018	III/22/18	Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Nowe na lata 2019 – 2032. Zrealizowana.
19.12.2018	III/23/18	Przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok. Przekazana do realizacji.
19.12.2018	III/24/18	Przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok. Przekazana do realizacji.
19.12.2018	III/25/18	Zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej. Przekazana do realizacji.
19.12.2018	III/26/18	Ustalenia diet radnych. Zrealizowana.
19.12.2018	III/27/18	Przeznaczenia do sprzedaży działki gruntu nr 553/9 położonej w Nowem. Zrealizowana.
19.12.2018	III/28/18	Przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej działki gruntu nr 73/4 położonej w Głodowie. W trakcie realizacji.
19.12.2018	III/29/18	Przeznaczenia do sprzedaży w drodze bezprzetargowej działki gruntu nr 73/5 położonej w Głodowie. W trakcie realizacji.
19.12.2018	III/30/18	Zmieniająca budżet Gminy Nowe na 2018 r. Zrealizowana.

8. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

8.1 Porozumienia międzygminne

Gmina Nowe jest sygnatariuszem porozumienia na rzecz Obszaru Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Powiatu Świeckiego (ORSG). Zgodę na przystąpienie do porozumienia wyraziła Rada Miejska w Nowem Uchwałą Nr XLVII/320/14 Rady Miejskiej z 25 czerwca 2014 r. Porozumienie gmin w ramach ORSG ma na celu realizację polityki terytorialnej Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.

Związek Komunalny Gmin Powiatu Świeckiego - Uchwała Nr XVI/152/2000 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 9 lutego 2000 roku. Związek nie podejmuje obecnie działań.

8.2 Stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego

Gmina Nowe jest członkiem n/w stowarzyszeń:

Stowarzyszenie Samorządowe Autostrady A1

Stowarzyszenie powstało (na konferencji założycielskiej) w pierwszej połowie 1998 roku. Członkami SSA A1 są gminy województwa pomorskiego, kujawsko – pomorskiego oraz łódzkiego. Celem Stowarzyszenia, w momencie jego zawiązywania, było rozwiązywanie problemów pojawiających się na linii wykonawca autostrady – samorząd lokalny oraz współpraca na linii wykonawca - j.s.t. Obecnie podstawowym celem stowarzyszenia jest promocja walorów gospodarczych gmin leżących przy A1.

Stowarzyszenie „Polskie Zamki Gotyckie”

Gmina Nowe przystąpiła do stowarzyszenia na mocy Uchwały Rady Miejskiej Nr XIX/131/2004 z dnia 27 sierpnia 2004 r. w sprawie przystąpienia Gminy Nowe do Stowarzyszenia „Polskie Zamki Gotyckie” z siedzibą w Olsztynie. Stowarzyszenie gromadzi gminy, które na swym terenie posiadają zamki bądź ich destrukty z czasów gotyckich. Promuje wiedzę z zakresu historii oraz współpracę transgraniczną w obrębie basenu Morza Bałtyckiego między innymi pomiędzy Polską, Rosją i Litwą.

Lokalna Grupa Działania „Gminy Powiatu Świeckiego”

Gmina Nowe przystąpiła do stowarzyszenia na podstawie Uchwały Nr XIII/65/2007 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 29 października 2007 r. w sprawie przystąpienia Gminy Nowe do tworzonego Stowarzyszenia – Lokalna Grupa Działania pn. „Gminy Powiatu Świeckiego”. Celem Stowarzyszenia jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez uruchomienie określonych instrumentów pobudzających działalność gospodarczą i społeczną. Stowarzyszenie wdraża fundusze z RPO oraz PROW w ramach kolejnych budżetów UE.

Lokalna Organizacja Turystyczna „Kociewie”

Gmina Nowe przystąpiła do stowarzyszenia na mocy Uchwały Nr IX/48/11 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 25 maja 2011 roku w sprawie przystąpienia Gminy Nowe do Lokalnej Organizacji Turystycznej „Kociewie”. Celem stowarzyszenia jest promocja walorów turystycznych Kociewia.

Samorządowe Stowarzyszenie Europa Kujaw i Pomorza

Gmina Nowe należy do członków założycieli stowarzyszenia na podstawie Uchwały Nr XXXI/213/13 Rady Miejskiej w Nowem z 27 lutego 2013 r. w sprawie wyrażenia woli współdziałania Gminy Nowe w tworzeniu Samorządowego Stowarzyszenia Europa Kujaw i Pomorza. Stowarzyszenie zajmuje się promocją województwa w Unii Europejskiej, organizuje wizyty studyjne, staże, konkursy promujące innowacyjną edukację, działania prorozwojowe.

Związek Miast Polskich

Gmina Nowe przystąpiła do stowarzyszenia na mocy uchwały nr XXXV/214/2005 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 30 listopada 2005 roku. Celem stowarzyszenia jest wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy członkami, reprezentowanie samorządu w rozmowach z rządem, opiniowanie projektów aktów prawnych.

8.3 Inne formy współdziałania

W 2017 roku Gmina Nowe podpisała umowę zawiązującą partnerstwo z Fundacją Aktywizacji i Integracji na rzecz realizacji projektu pn.: „Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń szkolno- warsztatowych na mieszkania socjalne w Nowem”.

Gmina Nowe jest członkiem Kujawsko – Pomorskiego Forum Sekretarzy i Kujawsko – Pomorskiego Forum Skarbników, które działają na mocy porozumienia pomiędzy Gminą Nowe a Kujawsko – Pomorskim Biurem Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej. Umowy w tej sprawie podpisano w 2014 roku. Wspomniane gremia korporacyjne organizują konferencje i spotkania mające na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych swych członków.

8.4 Współpraca międzynarodowa

Gmina Nowe posiada dwóch partnerów zagranicznych, tj. dzielnicę Birkungen w gminie Leinefelde Worbis w Niemczech oraz gminę Radziwiłów na Ukrainie.

Porozumienia w tej sprawie zostały zawarte na podstawie:

- Uchwały Nr XIX/139/16 Rady Miejskiej z 29 czerwca 2016 r. w sprawie podjęcia współpracy pomiędzy Gminą Nowe a miastem Leinefelde-Worbis dzielnicą Birkungen w Niemczech;
- Uchwały Nr XXXVIII/255/18 Rady Miejskiej z 28 marca 2018 r. w sprawie podjęcia współpracy pomiędzy Gminą Nowe a Radą Miejską Radziwiłowa na Ukrainie.

Współpraca międzynarodowa polega przede wszystkim na wizytach studyjnych przedstawicieli samorządów oraz organizacji działających na terenach gmin, wsparciu materialnym i realizacji wspólnych projektów.

9. CZĘŚĆ ANALITYCZNA – DZIAŁANIA PROWADZONE W 2018 ROKU

9.1 Ład przestrzenny

W roku 2018 kontynuowano prace nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru nad jeziorami Radodzierz i Łąkosz (uchwała intencyjna – Uchwała Nr XXV/155/12 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 31 sierpnia 2012 r.) oraz nad projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych obszarów miasta Nowe (uchwała intencyjna – Uchwała Nr XXXIX/260/18 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 18 kwietnia 2018 r.).

W roku 2018 r. wydano 270 informacji o przeznaczaniu nieruchomości w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub, w przypadku braku planu miejscowego, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe. Mieszkańcy występowali o przedmiotową informację przede wszystkim z uwagi na potrzebę dokonania czynności notarialnych.

W roku 2018 wydano 43 decyzje administracyjne na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2018 poz. 1945 z późn. zm.), z czego 29 decyzji dotyczyło ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, 9 decyzji dotyczyło zmiany wcześniej ustalonych warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, 1 decyzja stanowiła przeniesienie wydanych warunków zabudowy na inny podmiot, 1 decyzja stanowiła odmowę ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 3 decyzje dotyczyły ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W roku 2018 nie przeprowadzono analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, o której mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przeprowadzenie analizy i przedstawienie jej wyników Radzie Miejskiej w Nowem w celu podjęcia uchwały w sprawie aktualności studium i planów miejscowych przewidziane jest na ostatni rok kadencji obecnej Rady.

9.2 Mienie komunalne

Ważnym składnikiem mienia Gminy Nowe są nieruchomości gruntowe (Grupa „0” wg klasyfikacji środków trwałych).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Gmina Nowe była właścicielem lub posiadała prawo użytkowania wieczystego działek o łącznej powierzchni 317,5625 ha. Ogółem wartość nieruchomości gruntowych wynosiła 13.306 tys. zł.

Spośród w/w gruntów Gmina oddała w użytkowanie wieczyste 34,7973 ha na kwotę 2.908 tys. zł.

Z kolei grunty od Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Gminy to 10,2700 ha o wartości 403 tys. zł.

Symbol	Rodzaj	Stan na 31.12.2017 r.		Stan na 31.12.2018 r.	
		Pow. (ha)	Wartość (tys. zł)	Pow. (ha)	Wartość (tys. zł)
1	2	3	4	9	10
010	Grunty orne	39,7860	2 059	39,7860	2 059
011	Sady	0,7804	49	0,6841	44
012	Łąki trwałe	7,5800	49	7,5800	49
013	Pastwiska trwałe	10,7020	203	10,7020	203

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

014	Grunty rolne zabudowane	9,4228	570	9,4228	570
016	Grunty pod rowami	12,1003	85	12,1003	85
020	Lasy	4,8220	71	4,8220	71
021	Grunty zadrzewione i zakrzewione	4,2967	8	4,2967	8
030	Tereny mieszkaniowe	8,6374	925	8,6267	914
032	Inne tereny zabudowane	2,6971	246	2,6971	246
033	Zurbanizowane tereny niezabudowane	3,2357	139	3,2357	139
034	Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	9,5530	121	9,5530	121
035	Użytki kopalne	0,5300	1	0,5300	1
036	Tereny komunikacyjne	162,0439	5 847	162,4447	5 874
050	Tereny różne	0,5235	1	0,5235	1
060	Nieużytki	2,9015	2	2,9015	2
070	Grunty pod wodami	2,8591	11	2,8591	11
Razem		282,4714	10 387	282,7652	10 398
Grunty oddane w użytkowanie wieczyste		34,7973	2 908	34,7973	2 908
Ogółem		317,2687	13 295	317,5625	13 306

Na przestrzeni 2018 r. miały miejsce następujące zmiany w stanie nieruchomości gruntowych:

a) przychody: nieodpłatne przejęcie działek od KOWR w Zdrojewie (działki nr 31-b, 102/2, 109/4, 109/7, 123/2, 196/4 i 49/5) o łącznej powierzchni 0,4008 ha i wartości 27 tys. zł;

b) rozchody: sprzedaż (w związku ze zbyciem mieszkania) gruntu o powierzchni 0,0107 ha na kwotę 11 tys. zł oraz działki o powierzchni 0,0963 ha (sady) o wartości 5 tys. zł.

Według stanu na koniec 2018 roku wartość środków trwałych brutto (po wyłączeniu gruntów) Gminy Nowe wynosiła 69.884 tys. zł.

Struktura środków trwałych (wg klasyfikacji środków trwałych) przedstawia się następująco:

Symbol	Rodzaj	Stan na 31.12.2017 (tys. zł)	Stan na 31.12.2018 (tys. zł)	Kwota zmiany (4 - 3)	% (5/3)
1	2	3	4	5	6
1	Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokali	25 468	27 029	1 561	6,1%
2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	36 566	38 206	1 640	4,5%

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

3	Kotły i maszyny energetyczne	232	228	-4	-1,7%
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	919	939	20	2,2%
5	Specjalistyczne maszyny	55	55	0	
6	Urządzenia techniczne	1 464	1 464	0	
7	Środki transportu	1 546	1 546	0	
8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej nie sklasyfikowane	413	417	4	1,0%
	RAZEM	66 663	69 884	3 221	4,8%

W trakcie 2018 r. miały miejsce następujące zmiany w stanie środków trwałych:

Symbol	Rodzaj/nazwa	Kwota (tys. zł)	Opis
1	2	3	4
1	Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokali	1 561	Przyjęcie inwestycji
	Budynek mieszkalny Górne Morgi 7	18	
	Budynek mieszkalny Górne Morgi 14	24	
	Budynek mieszkalny Mały Komorsk 6	80	
	Budynek mieszkalny Nowe ul. Nowa 11	1 457	
	Przebudowa kotłowni w SP w Trylu	16	
	Budynek gospodarczy ul. Długa	-4	Sprzedaż
	Budynek mieszkalny ul. Komierowskiego 15	-3	
	Budynek mieszkalny Osiedle 700-lecia 1	-11	
	Budynek mieszkalny Osiedle 700-lecia 6	-4	
	Budynek mieszkalny ul. Wojska Polskiego 12	-12	
2	Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1 640	Przyjęcie inwestycji
	Wodociąg Morgi-Zdrojewo	725	
	Droga w Trylu	284	
	Ulica Dębowa w Nowem	153	
	Droga wewnętrzna przy ul. Komierowskiego	93	
	Ogrodzenie budynków przy ul. Nowej 11	24	
	Mury obrotne	332	
	Plac przed świetlicą w Trylu	15	
	Ogrodzenie placu zabaw w Małym Komorsku	15	
	Studnia przy SP Mątawy	-1	Likwidacja
3	Kotły i maszyny energetyczne	-4	

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

	Kocioł parowy SP w Trylu	-4	Likwidacja
4	Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	20	
	Platforma edukacyjna w SP nr 2	20	
5	Specjalistyczne maszyny		
6	Urządzenia techniczne		
7	Środki transportu		
8	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane	4	
	Wiata przystankowa w Gajewie	4	Zakup
	RAZEM	3 221	

Do rzeczowych środków trwałych należą również środki trwałe w budowie, tzn. przedsięwzięcia, których realizacja nie została zakończona.

Na 31.12.2018 r. gmina miała otwarte n/w konta inwestycyjne:

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość (tys. zł)
1	2	3
1	Budowa targowiska miejskiego w Nowem	2 078
2	Budowa Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowem	1 423
3	Budowa przedszkola w Nowem	113
4	Świetlica w Małym Komorsku	51
5	Utwardzenie placu w Rychławie, dz. 72	38
6	Budowa altany na placu zabaw w Morgach	30
7	Rozbudowa sieci wodociągowej	30
8	Budowa oświetlenia w gminie/ Osiny	19
9	Infostrada Kujaw i Pomorza	19
10	Przebudowa Sali gimnastycznej w SP nr 2	18
11	Budowa siłowni zewnętrznej w Rychławie	16
12	Modernizacja parteru CK Zamek	16
13	Droga Osiny-Głodowo, III etap	10
14	Zagospodarowanie placu rekreacyjnego w Kończycach	8
15	Budowa siłowni zewnętrznej w Nowem	6
16	Przebudowa ulicy Spacerowej - plant zamkowych	6
17	Przebudowa ulicy Akacjowej	2
Razem		3 883

9.3 Finanse

W 2018 r. wydatkowano ogółem kwotę 44.829 tys. zł.

Wydatki te były finansowane:

- dotacjami 23.863 tys. zł;

- środkami własnymi 20.966 tys. zł.

Uwaga: do dotacji zaliczono również subwencję oświatową.

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Rok 2018			Różnica do 2017 r. (środki własne)
	Wydatki	Źródła finansowania wydatków		
		Dotacje	Środki własne	
	Tys. zł			
Majątkowe	5 940	2 043	3 897	+1 729
Bieżące	38 889	21 820	17 069	+953
Ogółem	44 829	23 863	20 966	+2 682

Wydatki „Ogółem” za 2018 r. były finansowane w 53,2 % dotacjami oraz w 46,8 % środkami własnymi, za 2017 r. odpowiednio 54,0 % i 46,0 %.

Wydatki majątkowe były pokrywane przede wszystkim środkami własnymi (w 65,6 %). Z kolei wydatki bieżące były finansowane w następujących proporcjach: dotacje 56,1 % i środki własne 43,9 %.

Strukturę wydatków bieżących w podziale na źródła finansowania przedstawia poniższe zestawienie:

Dz.	Nazwa działu	Rok 2018			Różnica do 2017 r. (środki własne)
		Wydatki	Źródła finansowania wydatków		
			Dotacje	Środki własne	
		Tys. zł			
10	Rolnictwo i łowiectwo	564,00	382,00	182,00	7,00
600	Transport i łączność	442,00	0,00	442,00	-33,00
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 597,00	0,00	1 597,00	265,00
710	Działalność usługowa	40,00	2,00	38,00	-84,00
750	Administracja publiczna	3 288,00	134,00	3 154,00	678,00
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	98,00	98,00	0,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	309,00	0,00	309,00	116,00
757	Obsługa długu publicznego	205,00	0,00	205,00	-13,00
758	Różne rozliczenia	0,00	33,00	-33,00	14,00
801	Oświata i wychowanie	11 316,00	6 925,00	4 391,00	470,00
851	Ochrona zdrowia	239,00	0,00	239,00	-10,00
852	Pomoc społeczna	3 613,00	1 272,00	2 341,00	104,00
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	511,00	866,00	-355,00	-362,00

854	Edukacyjna opieka wychowawcza	518,00	166,00	352,00	-38,00
855	Rodzina	12 128,00	11 930,00	198,00	-98,00
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 398,00	12,00	2 386,00	-109,00
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 033,00	0,00	1 033,00	49,00
926	Kultura fizyczna	590,00	0,00	590,00	-3,00
	RAZEM	38 889,00	21 820,00	17 069,00	953,00

W 2018 r. wydatki bieżące, w części finansowanej środkami własnymi, były wyższe w stosunku do roku ubiegłego o kwotę +953 tys. zł.

Najwyższy przyrost wydatków bieżących finansowanych środkami własnymi wystąpił w dziale „Oświata i wychowanie”. Po uwzględnieniu faktu, że „obsługa administracyjna jednostek oświatowych” w 2017 r. była ujęta w dziale „Oświata i wychowanie”, a od 2018 r. w dziale „Administracja publiczna”, rzeczywisty przyrost wydatków bieżących na oświatę przekroczył +900 tys. zł. Tak istotny przyrost wydatków ze środków własnych na cele oświatowe to rezultat „reformy systemu nauczania”.

Pozostałe „przyrosty” lub „spadki” wydatków mają mniejsze znaczenie. Wynikają przede wszystkim ze zmiany priorytetów w działalności gminy w poszczególnych latach.

9.4 Oświata i edukacja

Gmina Nowe jest organem prowadzącym dla:

- a) Przedszkola Samorządowego w Nowem;
- b) Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Arkadego Fiedlera w Nowem;
- c) Szkoły Podstawowej Nr 1 w Trylu.

Ponadto gmina prowadzi ewidencję szkół publicznych prowadzonych przez inny organ niż samorząd. Na terenie gminy funkcjonuje Publiczna Szkoła Podstawowa SPSK im. Św. Jana Pawła II w Rychławie prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Szkół Katolickich w Częstochowie.

Z dniem 1 września 2017 r. Publiczne Gimnazjum w Nowem zostało włączone do ośmioletniej Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Arkadego Fiedlera w Nowem. Z kolei sześcioletnie szkoły podstawowe przekształciły się z mocy ustawy w ośmioletnie szkoły podstawowe. Rada Miejska w Nowem w dniu 29 marca 2017 roku podjęła w tym zakresie stosowne uchwały, potwierdzające i pozwalające na uporządkowanie kwestii formalno-prawnych wynikających z przekształcenia.

Do samorządowych szkół i przedszkoli w 2018 roku uczęszczało łącznie 1019 wychowanków, którzy uczyli się w 50 oddziałach.

W jednostkach oświatowych zatrudnionych było 143 pracowników, z tego: 108 nauczycieli i 35 pracowników administracji i obsługi.

Struktura zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego przedstawia się następująco:

- a) nauczyciele dyplomowani 59,3 %;
- b) nauczyciele mianowani 23,2 %;

- c) nauczyciele kontraktowi 12,0 %;
d) nauczyciele stażyści 5,5%.

Przedszkole samorządowe

Przedszkole działa w trzech obiektach: Aleja 3 Maja 1, ulica Nowa 9 i Myśliwska 2b.

W roku szkolnym 2017/2018 funkcjonowało dziewięć oddziałów, do których uczęszczały dzieci w wieku 2,5 - 6 lat. Przedszkole dysponuje 142 miejscami. W związku z dużym zainteresowaniem rodziców przedszkole podnajmowało klasy w szkole podstawowej i dzięki temu w 2018 roku przyjęto 213 dzieci. Placówka zatrudnia nauczycieli wychowania przedszkolnego, w tym: logopedę, oligofrenopedagoga, terapeutę pedagogicznego, nauczycielkę języka angielskiego i religii. Przedszkole gminne zapewnia opiekę i wychowanie przedszkolne dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W 2018 roku 3 dzieci objętych było kształceniem specjalnym, w tym zajęciami rewalidacyjnymi i rewalidacyjno-wychowawczymi.

W oddziale przedszkolnym przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Trylu wychowaniem przedszkolnym objęto 20 dzieci.

Wysokość opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego, poza 5-godzinnym bezpłatnym czasem pobytu dziecka w przedszkolu, wynosi 1 zł za godzinę zajęć.

Należy podkreślić, że gmina nie jest w stanie zapewnić miejsc w przedszkolu dla wszystkich dzieci w wieku od 3 do 6 lat. Dlatego też budowa nowego przedszkola jest jednym z priorytetowych zadań gminy.

Szkoły podstawowe

Do dwóch szkół podstawowych w gminie do klas I-VIII uczęszczało 618 uczniów, uczących się w 29 oddziałach. Do klas gimnazjalnych (funkcjonujących w szkole podstawowej) uczęszczało:

- wg stanu na 31 sierpnia 2018 r. 151 uczniów (7 oddziałów);
- od 1 września 2018 r. 80 uczniów (4 oddziały).

W kolejnym roku szkolnym 2018/2019 edukację zakończy ostatni rocznik gimnazjalistów.

W 2018 r. do egzaminu gimnazjalnego przystąpili uczniowie, którzy we wrześniu 2015 r. rozpoczęli naukę w gimnazjum. Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. W części pierwszej - humanistycznej - gimnazjaliści rozwiązywali zadania z języka polskiego oraz historii i wiedzy o społeczeństwie (w dwóch odrębnych arkuszach), a w drugiej części - matematyczno-przyrodniczej - zadania z przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii oraz z matematyki (również w dwóch odrębnych arkuszach). W trzeciej części egzaminu uczniowie rozwiązywali zadania z wybranego języka obcego nowożytnego (poziom podstawowy i/lub poziom rozszerzony). Przystąpienie do egzaminu było warunkiem ukończenia gimnazjum, ale nie określa się minimalnego wyniku, jaki zdający powinien uzyskać, toteż egzaminu nie można nie zdać.

Wyniki egzaminu uczniów klas gimnazjalnych SP Nr 2 na tle grupy porównawczej przedstawiają się następująco:

	Szkoła SP nr 2	Powiat	Województwo	Polska
	pkt	pkt	pkt	pkt
Język polski	64,1	64	66	68
Historia i WOS	55,4	54	56	59

Matematyka	51,8	47	49	52
Przyroda	51,9	51	53	56
Język angielski - podstawowy	68,1	61	65	68
Język angielski - rozszerzony	53,1	45	49	52
Język niemiecki - podstawowy	44,4	43	46	52
Język niemiecki - rozszerzony	51	60	35	42

Dowóz dzieci

Zgodnie z zapisami prawa oświatowego organ prowadzący (gmina) zobowiązany jest do dowozu dzieci do szkół i przedszkola w określonych ustawą przypadkach. Obowiązek ustawowy realizowany jest w różnej formie. Dowóz organizowany jest:

- własnymi (gminnymi) środkami transportu 127 uczniów i wychowanków;
- poprzez zakup biletów miesięcznych dla 175 uczniów i dzieci.

Obowiązkiem gminy jest także:

- zapewnienie transportu dzieciom niepełnosprawnym do specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego w Warlubiu dla 26 uczniów;
- zapewnienie opieki podczas dowozu;
- zwrot kosztów dowozu rodzicom, którzy sami dowożą dzieci do szkoły i przedszkola specjalnego (2 dzieci).

Pomoc materialna

W 2018 roku wypłacono stypendia dla 156 uczniów i 16 zasiłków szkolnych na łączną kwotę 205 tys. zł. Czterech uczniów szkół ponadgimnazjalnych otrzymało świadczenie z programu „Wyprawka szkolna” na kwotę 1tys. zł. Na darmowe podręczniki i materiały edukacyjne dla uczniów przeznaczono 85 tys. zł.

Projekty edukacyjne

Projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekt „Uczymy przez zabawę - to rozwój i przyszłość każdego dziecka” oraz projekt „Czas na zmiany - program podnoszenia kompetencji kluczowych uczniów szkół Gminy Nowe”) zostały omówione w rozdziale 4.6.

Ponadto gmina w 2018 r. realizowała następujące projekty:

- a) W ramach dotacji z budżetu państwa z przeznaczeniem na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej wyposażono w specjalistyczny sprzęt dwa gabinety pielęgniarki w Szkole Podstawowej Nr 2 w Nowem za kwotę 13 tys. zł;
- b) W ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” zakupiono książki do biblioteki w Szkole Podstawowej Nr 1 w Trylu za kwotę 3 tys. zł;
- c) W zakresie Rządowego Programu "Aktywna Tablica" za sumę 17 tys. zł zakupiono tablice interaktywne, zestawy głośnikowe oraz kolumnę mobilną;

- d) W rządowym programie "Umiem pływać" 45 dzieci z klas 1-3 szkoły podstawowej uczestniczyło w zajęciach nauki pływania na basenie w Świeciu. Wkład własny gminy (koszty dojazdu na basen) to 5 tys. zł;
- e) W ramach Rządowego Programu „Szkolny Klub Sportowy” organizowane były dodatkowe zajęcia sportowe dla 100 uczniów. Wkład finansowy gminy to 1 tys. zł.

9.5 Polityka społeczna

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Realizatorem tych zadań jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowem, w skład którego wchodzi dział:

- Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych;
- Opieki nad Chorym w Domu;
- Pomocy Społecznej.

Dział Świadczeń Rodzinnych i Dodatków Mieszkaniowych

W 2018 r. realizowano następujące świadczenia:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatek (tys. zł)	Liczba osób
1	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	1 577	487
2	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, tzw. „becikowe”	73	73
3	Zasiłki pielęgnacyjne	781	441
4	Świadczenia pielęgnacyjne	1 434	94
5	Specjalny zasiłek opiekuńczy	91	24
6	Zasiłki dla opiekunów	46	9
7	Świadczenia rodzicielskie	367	59
8	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe	280	86
9	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	58	54
10	Świadczenia wychowawcze „500 +”	6 182	1 159
11	Świadczenie „Dobry start”	340	1 132
12	Świadczenie z funduszu alimentacyjnego	474	83
13	Dodatki mieszkaniowe	511	333
14	Dodatki energetyczne	25	481
15	Karta Dużej Rodziny	0,2	85
16	Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	8	2

Dział Opieki nad Chorym w Domu

W 2018 r. objęto opieką (usługami pielęgnacyjnymi, gospodarczymi i higienicznymi) łącznie 79 środowisk. Częściową odpłatność za usługi opiekuńcze ponosiło 60 środowisk, na zasadach zawartych w Uchwale Nr XXL/285/2018 Rady Miejskiej w Nowem z dnia 26 września 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności z usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi. Wpłaty z tego tytułu wyniosły 53 tys. zł., a utrzymanie całego działu kosztowało 493 tys. zł.

W 2018 r. 5 osób miało zapewnioną codzienną opiekę w gospodarstwie opiekuńczym. Koszt pobytu wyniósł 36 tys. zł.

Dział Pomocy Społecznej

Różnymi rodzajami wsparcia zgodnie z ustawą o pomocy społecznej objętych było 409 rodzin. Udzielano wsparcia finansowego i w naturze na podstawie uprzednio przeprowadzanych wywiadów środowiskowych w formie:

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatek (tys. zł)	Liczba osób
1	Zasiłki stałe	311	84
2	Zasiłki okresowe	328	178
3	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	26	72
4	Zasiłki celowe i pomoc w naturze	115	157
5	Odpłatność za Domy Pomocy Społecznej	334	12
6	Mieszkanie chronione	37	8
7	Ogrzewalnia	34	12
8	Placówki dla osób bezdomnych poza terenem gminy	23	10
9	Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	110	9
10	Wynagrodzenie ustalone przez sąd za sprawowanie opieki	2	1

Na realizację Uchwały Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020” przeznaczono w 2018 r. kwotę 385 tys. zł. W ramach programu finansowano obiady dla dzieci w szkołach i przedszkolach, obiady wydawane w jadalni, przyznawano zasiłki pieniężne na zakup żywności i udzielano pomocy w formie żywności.

W 2018 r. realizowane były dwa projekty współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego (projekt „Mieszkamy razem przy ulicy Nowej 11” oraz projekt „Gminny Model Usług Opiekuńczych”), które szczegółowo zostały przedstawione w rozdziale 4.6.

9.6 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Na obszarze Gminy Nowe działalność kulturalną prowadzą następujące instytucje:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Nowem;
- Centrum Kultury „Zamek” w Nowem;
- świetlice wiejskie.

W 2018 r. na działalność kulturalną i ochronę dziedzictwa narodowego wydatkowano kwotę 1.375 tys. zł, z tego: wydatki bieżące 1.014 tys. zł oraz wydatki majątkowe 343 tys. zł.

Wydatki majątkowe dotyczyły następujących zadań:

- Rekonstrukcja zabytkowych murów obronnych. Poniesiono wydatki w kwocie 323 tys. zł, z tego: dotacje 130 tys. zł oraz środki własne 193 tys. zł;
- Utwardzenie kostką brukową placu przy świetlicy wiejskiej w Trylu. Wydatkowano kwotę 15 tys. zł.;
- Dobudowa pomieszczenia socjalnego przy świetlicy wiejskiej w M. Komorsku. Wydatek w kwocie 5 tys. zł.

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowem

W 2018 r. biblioteka wydatkowała kwotę 207 tys. zł, z tego: dotacja Gminy Nowe 200 tys. zł.

W Gminnej Bibliotece zatrudnionych było 5 osób, z tego:

- a) w Nowem- kierownik na 1/4 etatu, księgowość na 1/8 etatu, 2 bibliotekarzy na całym etacie;
- b) filia w Rychławie- 1 osoba na 1/4 etatu.

Podstawowe informacje dotyczące działalności biblioteki:

- łączna liczba woluminów 23.815 szt., w 2018 r. zakupiono 928 woluminów;
- zbiór audiobooków 1.885 szt., w 2018 r. zasób zwiększył się o 282 audiobooki przekazane nieodpłatnie przez Stowarzyszenie „Larix”;
- komputery dostępne dla czytelników 3 szt.;
- urządzenia „Czytak” 3 szt.;
- katalog prowadzony jest w formie on-line (program „Sowa”);
- biblioteka oferuje bezpłatny dostęp do Internetu;
- biblioteka prowadzi zajęcia komputerowe dla osób zagrożonych wykluczeniem cyfrowym;
- liczba zarejestrowanych czytelników 1.110 osób;
- liczba wypożyczeń książek na zewnątrz: 16.808;
- liczba odwiedzin na stronie internetowej: 4.260;
- liczba uczestników imprez organizowanych przez bibliotekę 1.382 osoby.

Centrum Kultury „Zamek”

W 2018 r. CK „Zamek” wydatkował kwotę 727 tys. zł, z tego: dotacja Gminy Nowe 710 tys. zł.

W Centrum zatrudnionych jest 9 osób, tj. 4 osoby na całym etacie, 4 osoby na ½ etatu i jedna osoba na ¼ etatu.

CK „Zamek” prowadzi działalność kulturalną skierowaną przede wszystkim do społeczności lokalnej. Centrum organizuje/wspiera funkcjonowanie:

- Filarów Kultury „Fistulatores Novienses”;
- Cantores Novienses;
- Teatru Lalek i Cieni „Baśniowy Świat”;
- Klubu Miłośników Kultury Średniowiecznej;
- Społecznego Ogniska Artystycznego;
- klubów seniora;
- kół plastycznych;
- zespołów rockowych;
- zajęć kulturalnych.

CK „Zamek” przeprowadza lub wspiera organizację imprez cyklicznych, np. Dni Nowego, Rock pod Murami, Święto Śliwki.

W 2018 r. mieliśmy zaszczyt gościć: zespół IRA, Marcina Dańca, zespół Vermouth.

9.7 Turystyka, sport i rekreacja

W 2018 r. z budżetu gminy w dziale „Kultura fizyczna” wydatkowano kwotę 590 tys. zł, z tego w formie dotacji dla stowarzyszeń przeznaczono 140 tys. zł (patrz rozdział 6.16).

Zadania z zakresu turystyki, sportu i rekreacji realizowane są przede wszystkim przez jednostki oświatowe, stowarzyszenia oraz sołectwa.

Gmina ponosi wydatki na bieżące utrzymanie:

- a) stadionu miejskiego;
- b) kompleksu boisk „Orlik”;
- c) hali widowiskowo-sportowej (zakup energii gazowej i elektrycznej).

Szkoły ponoszą wydatki na organizację zajęć SKS, oraz finansują usługi transportowe (wyjazdy na zawody oraz basen w ramach programu „Umiem pływać”).

W okresie lipiec-sierpień gmina zapewnia opiekę ratowników na kąpielisku nad Jeziorem Czarownic.

9.8 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Gospodarka komunalna obejmuje zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.

Ochrona środowiska to dbałość o środowisko i podejmowanie działań mających na celu poprawę jego stanu. Można wymienić działania takie jak:

- ochrona powietrza, wód, gleby;
- ochrona przed hałasem;
- zmniejszenie ilości odpadów i ich przetwarzanie;
- zarządzanie krajobrazem;
- racjonalne wykorzystanie źródeł energii.

Gospodarka ściekowa i ochrona wód

Zadania związane z zaopatrzeniem w wodę i odprowadzaniem ścieków realizuje spółka gminna-Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o. o. z siedzibą w Nowem.

Urządzenia techniczne służące w/w działalności w przeważającej części są własnością spółki lub są przez nią dzierżawione (użytkowane) od gminy.

Od 31 sierpnia 2018 r. obowiązuje zatwierdzona przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (nowy organ regulacyjny) taryfa dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków w obrębie Gminy Nowe.

W oparciu o dane statystyczne izby gospodarczej „Wodociągi Polskie” należy stwierdzić, że stawki taryfowe obowiązujące w gminie są nieco niższe od średnich krajowych.

Gmina Nowe w 2018 r. poniosła wydatki na:

- rozbudowę sieci wodociągowej (6,2 km) w miejscowościach Gajewo-Zdrojewo w kwocie 722 tys. zł;

Raport o stanie Gminy Nowe w roku 2018

- dotacje na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w łącznej wysokości 101 tys. zł (wsparciem finansowym objęto 35 projektów; maksymalny poziom dotacji jednostkowej 3.000 zł);
- dotację dla Gminnej Spółki Wodnej w kwocie 40 tys. zł;
- budowę, remont i konserwację urządzeń melioracji wodnej (rowy, przepusty itp.) w wysokości 123 tys. zł.

Gospodarka odpadami

Gospodarowanie odpadami komunalnymi przez gminy zostało uregulowane w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1454 z późn. zm.).

Zgodnie z przepisami system gospodarowania odpadami zorganizowany przez gminę powinien się samofinansować, tzn. wydatki powinny zostać pokryte dochodami. W 2018 r. dochody z tytułu tzw. opłaty śmieciowej wyniosły 1.495 tys. zł, a wydatki za zbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych zamknęły się kwotą 1.488 tys. zł.

Zbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych na obszarze gminy zajmuje się PUM Sp. z o. o. z siedzibą w Nowem. Realizator zadania został wyłoniony w postępowaniu przetargowym na okres 3 lat, tj. 2017-2019.

Gmina w 2018 r. poniosła wydatki na:

- usługi wywozu i zagospodarowania (PUM)	1.399 tys. zł;
- zakup worków do segregacji śmieci	27 tys. zł;
- promocję systemu (konkursy dla młodzieży szkolnej)	1 tys. zł;
- obsługę systemu	61 tys. zł.

System gospodarki odpadami komunalnymi w Gminie Nowe zakłada zbiórkę odpadów w postaci odpadów zmieszanych, odpadów selektywnych (suchych), odpadów biodegradowalnych i popiołów z palenisk w sezonie grzewczym . Mieszkańcy mają możliwość zbiórki odpadów selektywnych do specjalnych worków oraz do pojemników umieszczonych w systemie gniazd rozlokowanych na terenie miasta w głównych skupiskach ludności. Zmieszane odpady komunalne muszą być dostarczane bezpośrednio do regionalnych instalacji (Sulnówko gm. Świecie lub Zakurzewo gm. Grudziądz).

Liczba osób objętych system gospodarki odpadami w podziale na gospodarstwa domowe kształtowała się następująco:

Gospodarstwo domowe	Odpady segregowane	Odpady zmieszane	Razem	Liczba osób
1 osobowe	714	83	797	797
2 osobowe	888	88	976	1 952
3 osobowe	571	52	623	1 869
4 osobowe	360	20	380	1 520
5 osobowe i większe	283	24	307	1 995

Uwaga: dla ostatniego przedziału przyjęto średnio 6,5 osoby na gospodarstwo.

Z przedstawionych danych wynika, że szacunkowa liczba osób objętych systemem wynosi 8.133. Różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a osobami uwzględnionymi w deklaracjach stanowi około -20%. Różnica ta ma charakter stały i nie podlega istotnym wahaniom na przestrzeni ostatnich lat.

Należy podkreślić, że koszty wywozu i zagospodarowania odpadów mają tendencję wzrostową. Z obserwacji ostatnich przetargów wynika, że ceny rosną o około 30 % w stosunku do cen ubiegłorocznych.

Oczyszczanie miast i wsi oraz utrzymanie zieleni

Na obszarze Gminy Nowe oba zadania realizuje (na podstawie 2- letnich umów) Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o.o. Niewielka część prac specjalistycznych przekazywana jest innym podmiotom.

W 2018 r. gmina poniosła wydatki na:

- oczyszczanie miasta i wsi 183 tys. zł;
- utrzymanie zieleni 171 tys. zł.

Oświetlenie ulic placów i dróg

Dostawca energii elektrycznej wyłaniany jest w postępowaniu przetargowym prowadzonym przez Świecką Grupę Zakupową (związek gmin powiatu świeckiego i niektórych przedsiębiorstw komunalnych).

W 2018 r. gmina wydatkowała kwotę 407 tys. zł na zakup energii elektrycznej do oświetlenia ulic, placów i dróg oraz na konserwację punktów świetlnych i wymianę zużytych lamp.

Ponadto wydatkowano na zadania inwestycyjne (Budowa oświetlenia w gminie) kwotę 20 tys. zł.

Pozostała działalność

Na pozostałe zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska gmina przeznaczyła środki w wysokości 142 tys. zł.

Do najistotniejszych wydatków należą:

- utrzymanie targowiska gminnego,
- utrzymanie przytuliska dla psów,
- wymiana pokryć dachowych (koszt utylizacji i składowania odpadów azbestu).

9.9 Gospodarka mieszkaniowa i lokalami użytkowymi

Podmiotem zarządzającym gminnym zasobem mieszkaniowym i lokalami użytkowymi jest Przedsiębiorstwo Usług Miejskich Sp. z o.o. z siedzibą w Nowem.

Dochody z tytułu najmu i dzierżawy stanowią dochód własny gminy i następnie są przeznaczane na wydatki związane z utrzymaniem i eksploatacją mieszkań i lokali użytkowych.

Na koniec 2018 r. gmina dysponowała:

- 298 lokalami komunalnymi;
- 47 lokalami socjalnymi;
- 16 lokalami użytkowymi.

W 2018 r. gmina uzyskała dochody bieżące z tytułu:

- najmu lokali mieszkalnych w kwocie 1.323 tys. zł;
- najmu lokali użytkowych w kwocie 191 tys. zł.

Ponadto osiągnięto dochody majątkowe z tytułu sprzedaży 5 mieszkań w kwocie 230 tys. zł.

Otrzymane dochody przeznaczone są na bieżące koszty eksploatacji, konieczne remonty i adaptacje. Do najczęstszych prac należą: zastąpienie okien, wymiana pieców, naprawa instalacji wewnętrznych, prace malarskie.

Gmina w 2018 r. zrealizowała następujące zadania inwestycyjne:

- a) Zmiana sposobu użytkowania pomieszczeń szkolno-warsztatowych na mieszkania socjalne w Nowem przy ulicy Nowej 11. W wyniku realizacji inwestycji powstało 8 mieszkań socjalnych. Poniesiono wydatki w kwocie 1.457 tys. zł, z tego: dotacja z UE 807 tys. zł oraz środki własne 650 tys. zł;
- b) Wymiana dachu wraz z ociepleniem poddasza w M. Komorsku 6. Wydatkowano kwotę 80 tys. zł;
- c) Budowa ogrodzenia przy ul. Nowej 11. Przeznaczono środki w wysokości 24 tys. zł.

W Gminie Nowe występuje niedobór mieszkań. Większość nowo powstałych domów i mieszkań (w tym pod wynajem), to inwestycje prywatne.

W 2019 r. gmina sprzedała działkę (teren pokolejowy), na której deweloper zamierza zbudować blok z około 35 mieszkaniami.

9.10 Rozwój gospodarczy

Gmina Nowe ma charakter przemysłowo-rolniczy. Użytki rolne zajmują 59% powierzchni gminy.

Rolnictwo opiera się przede wszystkim na uprawie zbóż. Ponadto uprawia się: ziemniaki, buraki, rzepak oraz warzywa gruntowe. Dużą powierzchnię użytków rolnych stanowią trwałe użytki zielone. Na terenie gminy występuje też tradycja prowadzenia gospodarstw ogrodniczych – warzywa pod osłonami. W gminie dominuje tucz trzody chlewnej, produkcja mleka i żywca wołowego.

Charakterystyczne dziedziny przemysłu w gminie to: przemysł meblarski, przemysł przetwórstwa mięsnego oraz handel i usługi. Największe zakłady przemysłowe na terenie gminy to: Zakłady Mięsne „Nove” i Pomorska Fabryka Mebli. Najdłużej funkcjonującymi (najstarszymi) podmiotami są: Bank Spółdzielczy, Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska i Apteka „Pod Orłem”.

Gmina nie ma charakteru obszaru, w którym turystyka mogłaby pełnić podstawową funkcję, jednak przy odpowiednim wykorzystaniu posiadanych zasobów może się stać źródłem aktywizacji gospodarczej gminy oraz dodatkowym źródłem dochodów dla mieszkańców.

Wg danych GUS liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców za 2017 r. wynosiła:

- Polska	1.121;
- Województwo Kujawsko-Pomorskie	940;
- Powiat Świecki	763;
- Gmina Nowe	571.

Przedstawione dane świadczą o stosunkowo niskim poziomie przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy. Należy zaznaczyć, że liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą jest ustabilizowana (podlega na przestrzeni ostatnich lat nieznacznym zmianom).

9.11 Aktywność obywatelska

Lokalna aktywność obywatelska może obejmować tak różne działania, jak: aktywne uczestnictwo w pracach jednostek pomocniczych gminy (sołectw), udział w działalności organizacji pozarządowych, udział w konsultacjach społecznych, podpisywanie petycji, składanie wniosków o udostępnienie informacji publicznej itp.

W okresie od 5-9 lutego 2018 roku odbyły się coroczne zebrania wiejskie (we wszystkich 10 sołectwach), podczas których omówiono:

- 1) działania sołectwa za miniony okres;
- 2) bezpieczeństwo w gminie;
- 3) budżet i inwestycje na terenie gminy;
- 4) realizację funduszu sołeckiego;
- 5) sprawy bieżące sołectwa.

Ponadto w okresie od 29 maja do 7 czerwca odbyły się zebrania wiejskie o charakterze konsultacyjnym. Podjęto uchwały w sprawie wyrażenia opinii do projektu uchwały Rady Miejskiej w Nowem w sprawie ustalenia dla terenu Gminy Nowe maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

W Gminie Nowe działają stowarzyszenia i fundacje, którym gmina zleca część zadań własnych. W wyniku rozstrzygnięcia konkursów z dotacji celowych w 2018 r. skorzystały: Miejsko-Ludowy Klub Sportowy „Wisła” w Nowem, Fundacja Aktywizacji i Integracji w Nowem, Stowarzyszenie Nowe Różowe Okulary w Nowem, Nadwiślańskie Stowarzyszenie „Aktywni” w Nowem oraz Fundacja Toskania Kociewska w Bochlinie.

Oprócz w/w organizacji aktywną działalność prowadzi Stowarzyszenie rozwoju wsi w M. Komorsku „Swojacy”.

Niezwykle ważnym przejawem aktywności obywatelskiej są ochotnicze straże pożarne. Na obszarze Gminy funkcjonują trzy jednostki OSP w Nowem, Rychławie i M. Komorsku. OSP w Nowem włączona jest do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (KSRG).

Zgodnie z prawem do składania skarg, wniosków i petycji w roku ubiegłym, zarówno do Rady Miejskiej jak i Burmistrza, złożono: trzy skargi i trzy wnioski. Jedna ze skarg została rozpatrzona przez organ stanowiący, dwie zostały przekazane wg właściwości z zachowaniem ustawowego terminu. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone w terminie przez organ stanowiący i wykonawczy.

Każda informacja o sprawach publicznych stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 6 września 2001r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1330 ze zm.). W 2018 r. złożono 63 wnioski o informację publiczną. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone zgodnie z procedurą, nie wniesiono skarg na odmowę udostępnienia informacji lub na przewlekłość postępowania.

9.12 Rozwój zasobów ludzkich w jednostkach organizacyjnych gminy

Realizacja zadań własnych gminy oraz zadań zleconych przez administrację rządową i towarzysząca temu zmienność przepisów wymaga ponoszenia nakładów na rozwój zasobów ludzkich.

W 2018 r. pracownicy Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych uczestniczyli w 195 różnych formach szkoleń podnoszących kompetencje pracownicze. W tym 3 pracowników oświaty skorzystało z dofinansowania za doskonalenie zawodowe nauczycieli.

9.13 Sprawy administracyjne

Administracja publiczna to całokształt działań prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na rzecz realizacji interesu publicznego. Samorząd terytorialny wykonuje swoje zadania, w celu zaspokojenia potrzeb ludzi zamieszkujących obszar działania danej jednostki organizacyjnej lub posiadających nieruchomości na terenie wspólnoty.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku do Urzędu Gminy w Nowem złożono 5.075 podań, pism, wniosków. Wypełniając ustawowe obowiązki wynikające z przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano łącznie 3.635 decyzji administracyjnych, 193 postanowień oraz 344 zaświadczeń.

Lp.	Nazwa	Ilość	Wydane w terminie	Wydane po terminie	Ilość złożonych odwołań	Odwołania zasadne	Uwagi
1.	Decyzje	3 635	3 635	0	4	0	4 w toku
2.	Postanowienia	193	193	0	0	0	
3.	Zaświadczenia	344	344	0	0	0	

Z przedstawionych danych wynika, że od wydanych decyzji administracyjnych, złożono 4 odwołania, które nie zostały rozpatrzone do 31 grudnia 2018 roku. Odwołania dotyczą decyzji w przedmiocie odmowy umorzenia zaległości podatkowych. Wszystkie postanowienia i zaświadczenia zostały wydane w ustawowym terminie.

9.14 Kontrola zarządcza

Zarządzeniem Nr 82/2011 Burmistrza Nowego z dnia 6 września 2011 roku zostały wprowadzone zasady przeprowadzania kontroli zarządczej w jednostkach podległych i nadzorowanych Gminy Nowe. Za rok 2018 zostały złożone Burmistrzowi Nowego oświadczenia o stanie kontroli zarządczej z poszczególnych jednostek wraz ze sprawozdaniem rocznym z wykonania planu finansowego lub informacją o przebiegu wykonania planu finansowego:

1. Gminnej Przychodni w Nowem.
2. Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowem.
3. Centrum Kultury „ZAMEK” w Nowem.
4. Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowem.
5. Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych w Nowem.
6. Szkoły Podstawowej Nr 2 w Nowem.
7. Szkoły Podstawowej Nr 1 w Trylu.
8. Przedszkola Samorządowego w Nowem.

We wszystkich przypadkach oświadczone, że kontrola zarządcza w roku 2018 była prowadzona w wystarczającym stopniu, funkcjonowała adekwatnie i skutecznie.

10. PODSUMOWANIE

W strategii rozwoju gminy sformułowano wizję Gminy Nowe do roku 2022, czyli ogólne, długofalowe wyobrażenie przyszłego stanu gminy. Misja gminy stanowi generalną intencję, wytycza kierunek, w którym powinny zmierzać wszelkie podejmowane przez władze lokalne działania.

Wizja Gminy Nowe w roku 2022 brzmi następująco:

„Gmina Nowe rozwinięta gospodarczo, przyciągająca inwestorów, z wysokiej jakości infrastrukturą techniczną i społeczną, chroniąca zasoby przyrodnicze i kulturalne, zapewniająca rozwój przyjaznego dla środowiska przemysłu oraz wysoki poziom życia mieszkańców.”

W ujęciu finansowym realizacja celów Gminy odbywa się poprzez planowanie i następnie wykonywanie rocznych budżetów. Analizując sytuację finansową Gminy należy stwierdzić, że przy budżecie rocznym około 45 mln. zł, na cele rozwojowe można przeznaczyć od 2,7 do 3,3 mln. zł. Realizacja jednostkowych inwestycji, przekraczających te kwoty, wymaga skorzystania z instrumentów dłużnych, np. zaciągnięcia kredytu lub emisji obligacji komunalnych. Ponadto ważnym źródłem finansowania projektów wpisujących się w strategię rozwoju gminy są środki z Unii Europejskiej.

Zwiększenie konkurencyjności gospodarczej Gminy Nowe i poprawa warunków życia mieszkańców przy respektowaniu zasady zrównoważonego rozwoju ma jeden zasadniczy cel:

„zapobiegnięcie zagrożeniu, jakim jest depopulacja, czyli zmniejszenie liczby mieszkańców na obszarze Gminy Nowe”.

Burmistrz Nowego

Czesław Woliński